

ETI

UTRIP

- Dan inovativnosti 2025
- Izboljšave KZS stikal
- Novi član NS ETI
- Uspehi naših gasilk in gasilcev

Spoštovane sodelavke, spoštovani sodelavci,

jesen v ETI-ju nikakor ni čas umirjanja – ravno nasprotno. To je obdobje, ko vse zaživi v najvišjem ritmu: zaključujemo pomembne projekte, pripravljamo načrte za prihodnje leto in hkrati žanjemo sadove vloženega truda.

Tudi tokratna številka Utripa odraža to energijo. Na Dnevu inovativnosti smo dokazali, da so pogum, znanje in sodelovanje temelj našega uspeha. V središču dogajanja so tudi naši digitalni projekti. Umetna inteligenca, robotska avtomatizacija procesov in nove oblike sodelovanja prinašajo spremembe, ki jih sprejemamo tako s previdnostjo, kot z radovednostjo in voljo, da jih obvladamo. Jesen je pri nas čas, ko ideje prehajajo v konkretne rešitve, testiranja v prakso in načrti v dosežke.

V tej številki boste poleg tega lahko prebrali, kako s pomočjo podatkov izboljšujemo napovedovanje prodaje, kako nadgrajujemo zasnovo novih stikal KZS ter kako s partnerji uspešno osvajamo nove trge. Med navdihujočimi zgodbami boste našli tudi pogovor z novim članom nadzornega sveta – sodelavcem, ki svojo karierno pot gradi z zagnanostjo, ki jo v ETI-ju še posebej cenimo.

Ob vsem tem pa ne pozabimo, da nas ne povezuje le delo. ETI-jev utrip se čuti tudi izven delovnih prostorov – na športnih igriščih, pri skupnih vadbah in na številnih rekreativnih dejavnostih, kjer se srečujemo v sproščenem vzdušju. Tam se rojevajo nove vezi, utrjuje timski duh in nastajajo tisti pristi trenutki, ki nas spomnijo, da smo najmočnejši takrat, ko delujemo kot ekipa – ne le kot sodelavci, ampak tudi prijatelji.

V imenu uredništva,
Sabina Pešec

Kazalo

Dan inovativnosti 2025 – Z novimi tehnologijami do neba: Zasavje na slovenskem zemljevidu inovacij.....	3
Umetna inteligenca v skupini ETI.....	4
Analiza zadovoljstva kupcev 2024 – drugi del: Pogled po trgih.....	6
Strateški partner, s katerim uspešno osvajamo avstrijski trg	8
Optimizacija izpušnih poti odklopniškega dela nove generacije stikala KZS.....	9
Umetnost, tehnologija in skupnost: festivala Speculum Artium in DigitalBigScreen v Trbovljah	11
Intervju z Nejcem Hermanom, novim članom NS ETI	13
Z GIBANJEM DO ZDRAVJA	15
OGLJIČNI ODTIS PODJETJA.....	16
RPA – robotska avtomatizacija procesov.....	17
GPT-5, Copilot in Akt o umetni inteligenci EU (EU AI Act): kaj prinaša nova doba umetne inteligence.....	18
Triki za uporabo aplikacij – OAS in ustvarjanje Data Flowa.....	20
Osrednjeslovenska regija, Mengeš.....	22
Gasilke in gasilci PIGD ETI Izlake.....	24
ETI-jevi pohodniki.....	26
Reportaža s Teko in pohoda po zagorski dolini 2025.....	27
Družinski pohod na Čemšeniško planino.....	28
ZASAVSKI POHODNIKI S KUMA NA TRIGLAV	30
Tour de France 2025.....	32
Viktor Martinčič – v slovo z odprtim srcem in polnim spoštovanjem.....	35
Nagradna križanka.....	36

Aleš Pograjc

Dan inovativnosti 2025 – Z novimi tehnologijami do neba: Zasavje na slovenskem zemljevidu inovacij

V četrtek, 16. septembra 2025, je v okviru Dneva inovativnosti potekala državna podelitev priznanj Gospodarske zbornice Slovenije na Brdu pri Kranju, v okviru katere so bili nagrajeni najbolj inovativni posamezniki, podjetja in organizacije v Sloveniji.

Zasavski inovatorji so slavili uspehe – v regiji so bila podeljena eno zlato, dve srebrni in eno bronasto priznanje, pri čemer je tudi ETI z inovacijo visokotehnološke naprave za varjenje in sestavo magnetnih sklopov izstopal med nagrajenci.

Kaj je Dan inovativnosti 2025

Dan inovativnosti je osrednji nacionalni dogodek, ki ga organizira Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) z namenom prepoznati in promovirati inovativne rešitve ter njihovo vlogo v razvoju gospodarstva. Na tokratni izvedbi je bilo prijavljenih **245 inovacijskih predlogov** s sodelovanjem več kot **1300 inovatorjev**. Podeljenih je bilo deset zlatih, 27 srebrnih in 15 bronastih priznanj ter eno posebno priznanje za prebojno invencijo.

Zasavski inovatorji 2025 – dosežki in preboji

Zasavska gospodarska zbornica je na regionalni ravni prejela 18 inovacijskih prijav, v katerih je sodelovalo 108 inovatorjev.

Na 29. podelitvi priznanj inovatorjem Zasavja, 28. maja 2025, so podelili šest zlatih, šest srebrnih in pet bronastih priznanj, poleg tega pa še eno priznanje za prebojno invencijo, ki se je uvrstila tudi na nacionalno raven.

Med inovacijami, ki so se uvrstile na nacionalno raven, so:

- **Steklarna Hrastnik in Kemijski inštitut** s hibridno regenerativno steklarsko pečjo (zlato priznanje),
- **Gimnazija in ekonomska srednja šola Trbovlje (GESŠ)** z dijaškim podjetjem Grajen vključujoč družbo (srebrno priznanje),
- **Tevel d.o.o.** z inovacijo programabilni krmilnik INSNOR – M12 v protieksplzijski zaščiti (bronasto priznanje),
- **ETI Elektroelement d.o.o.** skupaj s podjetjem Titus Technologies z inovacijo **visokotehnološke naprave za varjenje in sestavo magnetnih sklopov** (bronasto priznanje).

Posebno priznanje za prebojno invencijo je prejel inovacijski predlog podjetij SINET, CERZO in KONICA MINOLTA

– sistem za zgodnje zaznavanje požarov z uporabo termalne videoanalitike.

ETI – inovacijsko srce Zasavja

ETI-jeva inovacija, **visokotehnološka naprava za varjenje in sestavo magnetnih sklopov**, je pritegnila pozornost

tako na regionalni kot nacionalni ravni. Naprava omogoča napreden in precizen pristop pri izdelavi magnetnih sklopov, kar je ključno za vrste uporabe, pri katerih preciznost, zanesljivost in učinkovitost bistveno vplivajo na zmogljivost celotnega sistema.

Bronasto priznanje, ki ga je ETI prejel za to inovacijo, potrjuje, da tudi lokalne tehnološke rešitve lahko dosežejo državno odmevnost.

Pomen, izzivi in prihodnje smeri

Dan inovativnosti ni le proslava, ampak **priložnost za spodbujanje sodelovanja, prepoznavanje inovativnosti in krepitev tehnološkega ekosistema v regijah**. ETI z raznolikimi inovacijami dokazuje, da regija premora znanje, ustvarjalnost in pogum za inovativne projekte.

A izzivi ostajajo:

Prehod od inovativne ideje h komercialni uspešnosti zahteva finančne vire, podporne programe in povezave s širšim industrijskim okoljem.

Pomembno je, da inovacije niso le tehnološke, ampak združujejo tudi trajnostni razvoj, oblikovanje, uporabniško izkušnjo in konkurenčnost na trgu.

Gledano naprej, regija Zasavje s primeri, kot je ETI, kaže, **da je inovativnosti lahko gonilo za razvoj celotne regije ter pozitivno vpliva na gospodarstvo in razvoj**.

Iztok Vozelj

Umetna inteligenca v skupini ETI

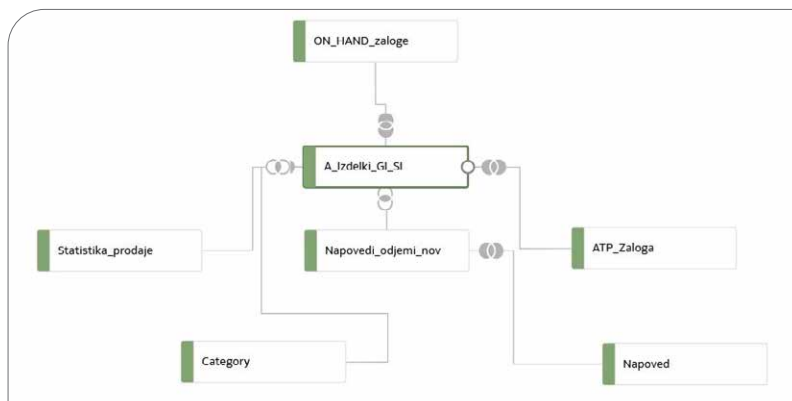
V zadnjih letih se način dela hitro spreminja, nove tehnologije pa odpirajo priložnosti, ki jih še pred kratkim nismo poznali. Umetna inteligenca ni več le prihodnost, je orodje, ki ga že danes uporabljamo za optimizacijo procesov in avtomatizacijo ponavljajočih se opravil.

V ETI-ju smo se odločili, da te priložnosti zgrabimo in jih spremenimo v konkretne pilotne projekte, ki zaposlenim prihranijo čas, zmanjšajo napake in omogočijo, da se osredotočimo na bolj strateške naloge, pri katerih pridejo do izraza človeška presoja, kreativnost in strokovno znanje. Namesto da bi dragoceno energijo porabljali za ponavljajoče se rutinske postopke, lahko z uporabo umetne inteligence več časa namenimo inovacijam, izboljšavam procesov in ustvarjanju dodane vrednosti za naše stranke.

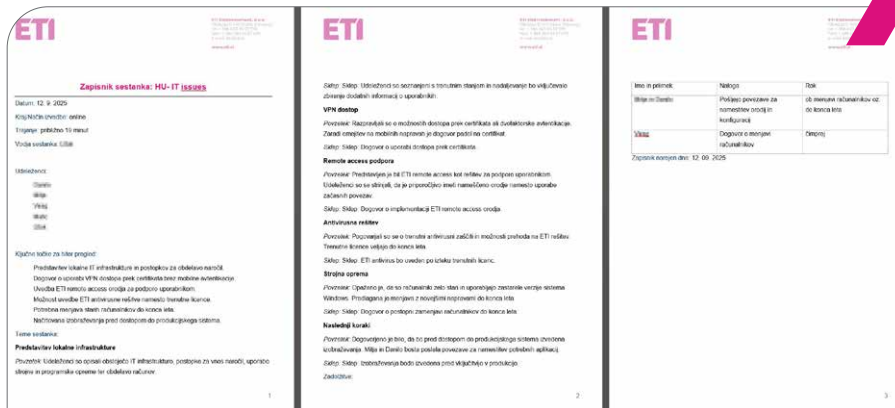
Pred časom smo na kratko predstavili vse pilotne projekte na temo umetne inteligence, danes pa si lahko podrobneje ogledamo dva izmed projektov, ki sta že prešla iz faze ideje v fazo aktivnega testiranja. V izbranih oddelkih ju že uporabljamo v praksi in spremljamo prve rezultate, hkrati pa še prilagajamo delovanje glede na povratne informacije uporabnikov. Cilj je, da oba projekta v prihodnjih mesecih postopno razširimo na širše okolje in ju sčasoma vključimo v vsakodnevno delo celotnega podjetja. Prvi v oddelku raziskav in razvoja nam pomaga hitreje in natančneje pripravljati zapisnike sestankov. Drugi v oddelku prodaje pa je usmerjen v napovedovanje prodajnih trendov ter s tem podpira boljše načrtovanje nabave in proizvodnje. Priprava zapisnikov je bila dolgo ena izmed tistih nalog, ki so zahtevale veliko časa, a jih nih-

če ni opravljal z veseljem. Po sestanku je bilo treba zbrati zapiske, preveriti sklepe, urediti besedilo in ga poslati vsem udeležencem. Pogosto je do končnega zapisa minilo več dni, kar je otežilo hitro ukrepanje. Danes pa ume-

Item	Date	Sales	Forecast	Forecast	Forecast	Forecast	Forecast	Forecast	Forecast
00000000	2023-09-01	100	100	100	100	100	100	100	100
00000001	2023-09-02	100	100	100	100	100	100	100	100
00000002	2023-09-03	100	100	100	100	100	100	100	100
00000003	2023-09-04	100	100	100	100	100	100	100	100
00000004	2023-09-05	100	100	100	100	100	100	100	100
00000005	2023-09-06	100	100	100	100	100	100	100	100
00000006	2023-09-07	100	100	100	100	100	100	100	100
00000007	2023-09-08	100	100	100	100	100	100	100	100
00000008	2023-09-09	100	100	100	100	100	100	100	100
00000009	2023-09-10	100	100	100	100	100	100	100	100
00000010	2023-09-11	100	100	100	100	100	100	100	100
00000011	2023-09-12	100	100	100	100	100	100	100	100
00000012	2023-09-13	100	100	100	100	100	100	100	100
00000013	2023-09-14	100	100	100	100	100	100	100	100
00000014	2023-09-15	100	100	100	100	100	100	100	100
00000015	2023-09-16	100	100	100	100	100	100	100	100
00000016	2023-09-17	100	100	100	100	100	100	100	100
00000017	2023-09-18	100	100	100	100	100	100	100	100
00000018	2023-09-19	100	100	100	100	100	100	100	100
00000019	2023-09-20	100	100	100	100	100	100	100	100
00000020	2023-09-21	100	100	100	100	100	100	100	100
00000021	2023-09-22	100	100	100	100	100	100	100	100
00000022	2023-09-23	100	100	100	100	100	100	100	100
00000023	2023-09-24	100	100	100	100	100	100	100	100
00000024	2023-09-25	100	100	100	100	100	100	100	100
00000025	2023-09-26	100	100	100	100	100	100	100	100
00000026	2023-09-27	100	100	100	100	100	100	100	100
00000027	2023-09-28	100	100	100	100	100	100	100	100
00000028	2023-09-29	100	100	100	100	100	100	100	100
00000029	2023-09-30	100	100	100	100	100	100	100	100
00000030	2023-10-01	100	100	100	100	100	100	100	100
00000031	2023-10-02	100	100	100	100	100	100	100	100
00000032	2023-10-03	100	100	100	100	100	100	100	100
00000033	2023-10-04	100	100	100	100	100	100	100	100
00000034	2023-10-05	100	100	100	100	100	100	100	100
00000035	2023-10-06	100	100	100	100	100	100	100	100
00000036	2023-10-07	100	100	100	100	100	100	100	100
00000037	2023-10-08	100	100	100	100	100	100	100	100
00000038	2023-10-09	100	100	100	100	100	100	100	100
00000039	2023-10-10	100	100	100	100	100	100	100	100
00000040	2023-10-11	100	100	100	100	100	100	100	100
00000041	2023-10-12	100	100	100	100	100	100	100	100
00000042	2023-10-13	100	100	100	100	100	100	100	100
00000043	2023-10-14	100	100	100	100	100	100	100	100
00000044	2023-10-15	100	100	100	100	100	100	100	100
00000045	2023-10-16	100	100	100	100	100	100	100	100
00000046	2023-10-17	100	100	100	100	100	100	100	100
00000047	2023-10-18	100	100	100	100	100	100	100	100
00000048	2023-10-19	100	100	100	100	100	100	100	100
00000049	2023-10-20	100	100	100	100	100	100	100	100
00000050	2023-10-21	100	100	100	100	100	100	100	100
00000051	2023-10-22	100	100	100	100	100	100	100	100
00000052	2023-10-23	100	100	100	100	100	100	100	100
00000053	2023-10-24	100	100	100	100	100	100	100	100
00000054	2023-10-25	100	100	100	100	100	100	100	100
00000055	2023-10-26	100	100	100	100	100	100	100	100
00000056	2023-10-27	100	100	100	100	100	100	100	100
00000057	2023-10-28	100	100	100	100	100	100	100	100
00000058	2023-10-29	100	100	100	100	100	100	100	100
00000059	2023-10-30	100	100	100	100	100	100	100	100
00000060	2023-10-31	100	100	100	100	100	100	100	100
00000061	2023-11-01	100	100	100	100	100	100	100	100
00000062	2023-11-02	100	100	100	100	100	100	100	100
00000063	2023-11-03	100	100	100	100	100	100	100	100
00000064	2023-11-04	100	100	100	100	100	100	100	100
00000065	2023-11-05	100	100	100	100	100	100	100	100
00000066	2023-11-06	100	100	100	100	100	100	100	100
00000067	2023-11-07	100	100	100	100	100	100	100	100
00000068	2023-11-08	100	100	100	100	100	100	100	100
00000069	2023-11-09	100	100	100	100	100	100	100	100
00000070	2023-11-10	100	100	100	100	100	100	100	100
00000071	2023-11-11	100	100	100	100	100	100	100	100
00000072	2023-11-12	100	100	100	100	100	100	100	100
00000073	2023-11-13	100	100	100	100	100	100	100	100
00000074	2023-11-14	100	100	100	100	100	100	100	100
00000075	2023-11-15	100	100	100	100	100	100	100	100
00000076	2023-11-16	100	100	100	100	100	100	100	100
00000077	2023-11-17	100	100	100	100	100	100	100	100
00000078	2023-11-18	100	100	100	100	100	100	100	100
00000079	2023-11-19	100	100	100	100	100	100	100	100
00000080	2023-11-20	100	100	100	100	100	100	100	100
00000081	2023-11-21	100	100	100	100	100	100	100	100
00000082	2023-11-22	100	100	100	100	100	100	100	100
00000083	2023-11-23	100	100	100	100	100	100	100	100
00000084	2023-11-24	100	100	100	100	100	100	100	100
00000085	2023-11-25	100	100	100	100	100	100	100	100
00000086	2023-11-26	100	100	100	100	100	100	100	100
00000087	2023-11-27	100	100	100	100	100	100	100	100
00000088	2023-11-28	100	100	100	100	100	100	100	100
00000089	2023-11-29	100	100	100	100	100	100	100	100
00000090	2023-11-30	100	100	100	100	100	100	100	100
00000091	2023-12-01	100	100	100	100	100	100	100	100
00000092	2023-12-02	100	100	100	100	100	100	100	100
00000093	2023-12-03	100	100	100	100	100	100	100	100
00000094	2023-12-04	100	100	100	100	100	100	100	100
00000095	2023-12-05	100	100	100	100	100	100	100	100
00000096	2023-12-06	100	100	100	100	100	100	100	100
00000097	2023-12-07	100	100	100	100	100	100	100	100
00000098	2023-12-08	100	100	100	100	100	100	100	100
00000099	2023-12-09	100	100	100	100	100	100	100	100
00000100	2023-12-10	100	100	100	100	100	100	100	100

tna inteligenca ta postopek bistveno poenostavlja. Na sestanku se pogovor snema, umetna inteligenca pa z naprednim prepoznavanjem govora pretvori posnetek v besedilo. Nato iz zapisa samodejno izlušči ključne sklepe, odprta vprašanja in seznam nalog. Rezultat je strukturiran pregleden dokument, ki ga udeleženci prejmejo že nekaj minut po koncu sestanka. Prve izkušnje iz testne faze kažejo, da so zapisniki doslednejši in da se bistveno manj informacij izgubi. Ekipa imajo jasnejši pregled nad tem, kaj je bilo dogovorjeno, in lahko hitreje nadaljujejo z izvajanjem nalog. Projekt je trenutno v fazi izbire

alternative, ki jih lahko prilagodimo lastnim potrebam. Naš cilj je, da v prihodnjih mesecih uvedemo rešitev v več oddelkih ter natančno izmerimo prihranek časa in zadovoljstvo uporabnikov. Ko bo izbrano končno orodje, ga bomo razširili na celotno podjetje, da bo vsak sestanek zaključen z jasnim, ažurnim in uporabnim povzetkom.

Drugi projekt se odvija na področju prodaje in načrtovanja. Tukaj umetna inteligenca pomaga razumeti, kakšno bo povpraševanje po naših izdelkih v prihodnjih mesecih. Sistem analizira zgodovinske podatke o prodaji in na njihovi podlagi gradi modele, ki prepoznavajo sezonske vzorce in dolgoročne trende. Spr-

va smo se osredotočili na kategorijo EFI in kmalu ugotovili, da enkratni dogodki, kot so velike tenderske prodaje, močno vplivajo na natančnost napovedi. Te izredne dogodke smo zato izločili iz osnovnih modelov, kar je izboljšalo zanesljivost rezultatov. Pri tem je prišla do izraza pomembna vloga domenskega znanja, saj zaposleni s svojimi izkušnjami znajo prepoznati posebnosti trga in modelu dodati kontekst, ki ga sam ne more razbrati. Natančnejše napovedi pomenijo boljše načrtovanje nabave materialov, optimalnejše zaloge in uravnoteženo proizvodnjo. Namesto prevelikih zalog in vezanega kapitala lahko zdaj pravočasno prilagodimo količine, kar neposredno znižuje stroške in zmanjšuje tveganje, da bi ostali brez kritičnih materialov. Trenutno smo model razširili z dodatnimi kategorijami izdelkov ter v testiranje modela povabili še kolega na Poljskem in v Nemčiji. V prihodnosti pa nas čaka še vključevanje zunanjih dejavnikov, kot so makroekonomski kazalniki. Končni cilj pa je popolna integracija z našim sistemom ERP Infor.

Čeprav sta projekta na prvi pogled zelo različna, ju povezujejo skupen cilj, optimizacija procesov in razbremenitev zaposlenih. Pri zapisnikih gre za prihranek časa pri administrativnih opravilih, pri prodajnih napovedih pa za boljše odločitve, ki vplivajo na celotno verigo od nabave do proizvodnje. V obeh primerih pa umetna inteligenca ne nadomešča ljudi, ampak jih podpira. Tehnologija opravi ponavljajoče se podatkovno intenzivne naloge, ljudem pa pusti prostor za presojo, kreativnost in strateško razmišljanje.

Naša izkušnja kaže, da umetna inteligenca najbolje deluje takrat, ko jo vidimo kot partnerja oziroma orodje, ki nam pomaga delati pametneje in hitreje. S takšnim pristopom gradimo temelje za prihodnost, v kateri bodo odločitve hitrejšje, procesi učinkovitejši, zaposleni pa bolj osredotočeni na naloge, ki resnično ustvarjajo dodano vrednost.

```
INSERT INTO inform.napovedilo (artikel, napovedani_mesec, napoved_kolicina)
WITH meseci_podatki AS (
    SELECT
        TRIM(trimmes) AS artikel,
        TRUNC(toddat, 'MM') AS mesec,
        SUM(kolicina) AS kolicina
    FROM inform.trialistilist
    WHERE toddat >= ADD_MONTHS(TRUNC(SYSDATE), -36)
    AND toddat > 0
    GROUP BY TRIM(trimmes), TRUNC(toddat, 'MM')
),
numerizirani AS (
    SELECT
        artikel,
        mesec,
        kolicina,
        ROW_NUMBER() OVER (PARTITION BY artikel ORDER BY mesec) AS rn
    FROM meseci_podatki
),
skalirani AS (
    SELECT
        artikel,
        COEFF(r) AS b,
        SUM(rn) AS sum_r,
        SUM(kolicina) AS sum_y,
        SUM(rn * kolicina) AS sum_xy,
        SUM(rn * rn) AS sum_r2
    FROM numerizirani
    GROUP BY artikel
),
trend AS (
    SELECT
        s.artikel,
        (s.b * s.sum_xy - s.sum_x * s.sum_y) / (s.n * s.sum_x2 - s.sum_x * s.sum_x) AS b,
        (s.sum_y - ((s.n * s.sum_x - s.sum_x * s.sum_y) / (s.n * s.sum_x2 - s.sum_x * s.sum_x)) * s.sum_x) / s.n AS b,
        b * s.sum_r AS trend_rn
    FROM skalirani s
),
napovedi AS (
    SELECT
        s.artikel,
        ADD_MONTHS(TRUNC(SYSDATE, 'MM'), lvi) AS mesec,
        ROUND(t.s * (t.trend_rn + lvi) + t.b) AS napoved_kolicina
    FROM trend t,
        (SELECT LEVEL AS lvi FROM dual CONNECT BY LEVEL <= 3)
)
SELECT
```

najprimernejšega orodja. Med možnostmi so komercialne rešitve (MS Copilot, ChatGPT) in odprtokodne

prodaji in na njihovi podlagi gradi modele, ki prepoznavajo sezonske vzorce in dolgoročne trende. Spr-

mag. Sabina Pešec

Analiza zadovoljstva kupcev 2024 – drugi del: Pogled po trgih

V prejšnji številki smo predstavili splošne ugotovitve raziskave zadovoljstva kupcev za leto 2024. Tokrat se osredotočamo na rezultate po posameznih trgih, ki nam ponujajo dragocen vpogled v to, kje smo naredili največje premike naprej in kje kupci še vidijo prostor za izboljšave.

Slovenija: večje zaupanje, želja po več zalogah

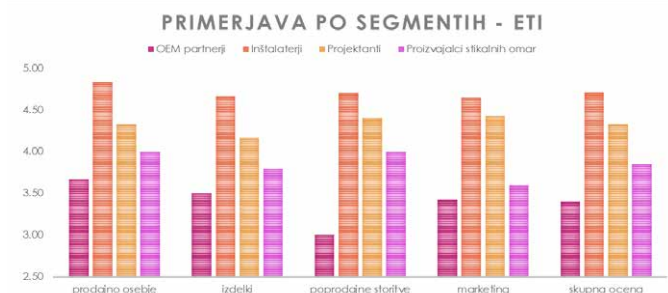

Na domačem trgu smo v primerjavi s konkurenco dosegli boljše ocene na skoraj vseh področjih, izjema je ostal prodajni proces, kjer zaradi pomanjkanja podatkov letos nimamo primerjave.

Kupci so poudarili, da je ETI v zadnjem letu največji napredek dosegel pri kakovosti izdelkov, spletnih straneh – zlasti pri prikazu izdelkov in ETI blogu – ter širini portfelja. V letu 2025 si želijo predvsem večjo razpoložljivost izdelkov, zlasti pri linijah ETIMAT in NV, ter dodatna izobraževanja za projektante in bolj dostopne produktne knjižnice.

Opažen je tudi premik v komunikaciji: delež kupcev, ki je imel občutek, da jim manjkajo pravočasne informacije (npr. o spremembah dobavnih rokov), se je zmanjšal za 20 %. Anketiranci so posebej pohvalili izboljšave na področju zalog:

»Včasih kakšnega elementa ni bilo na zalogi. Če sestavljaš omaro z več stikali in enega ni, ne moreš dati nič drugega. Ampak tu ste se zelo izboljšali.«

Najbolj zadovoljni z nami so bili inštalaterji, najbolj kritični pa – podobno kot v preteklosti – OEM partnerji. Pri digitalnih orodjih ostaja zanimanje za digitalno stojnico, ki si jo želi ogledati kar 80 % slovenskih anketirancev. Več zani-

manja kot lani je tudi za uporabo chatbotov in programske opreme za načrtovanje elektro projektov, nekoliko pa je upadlo zanimanje za spletna izobraževanja. Kupci bi si želeli bolj praktično naravnana spletna izobraževanja:

»Ob novostih, predvsem kratko in jedrnat – glavne točke in praktična uporaba, dopolnjena s teorijo.«

Še vedno preseneča podatek, da kar 20 % uporabnikov izdelke na spletni strani še vedno išče s pomočjo PDF katalogov. Za 17 odstotnih točk pa se je povečalo število tistih, ki si želijo več konfiguratorjev, pri čemer jim večinoma zadostuje dvodimenzionalni prikaz.

Balkanski trg: pohvale prodajni ekipi, želja po krajših dobavnih rokih

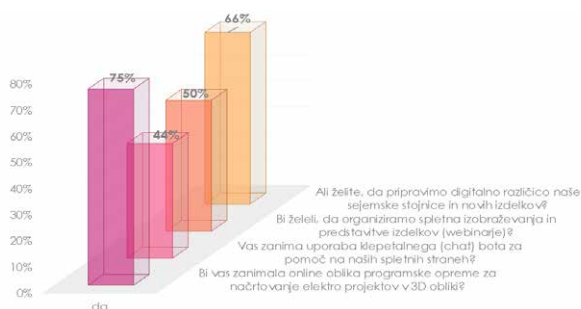
Na trgih Balkana je tudi letos najvišje ocene prejelo naše prodajno osebje, precej visoko je ocenjena tudi poprodajna podpora in marketing. Ocene ETI-ja so v povprečju ostale na podobni ravni kot lani, nekoliko so se znižale pri izdelkih in prodajnem procesu, izboljšale pa pri poprodajnih storitvah.

Večina kupcev je izpostavila dobro komunikacijo, odzivnost in širino asortimana. Za prihodnje leto si želijo krajše dobavne roke in povečanje zalog.

Zanimanje za digitalno stojnico ostaja visoko – dve tretjini anketiranih bi si jo želelo ogledati. Polovica bi rada sodelovala tudi pri spletnih izobraževanjih in produktih predstavitev, denimo:

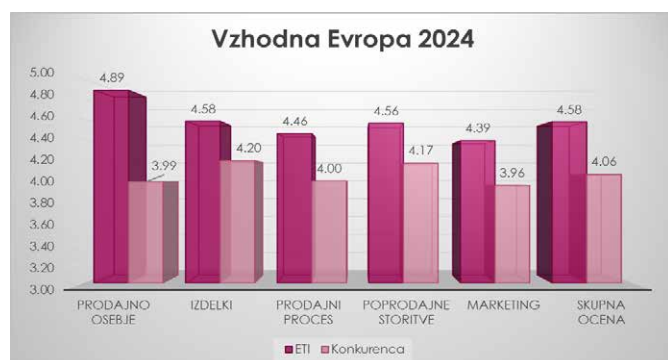
»Prezentacije za naše kupce in komercialiste, kot doslej, a vsaj dvakrat na leto.«

»Prezentacija na licu mesta s kupci.«

Pri iskanju izdelkov na spletnih straneh večina uporablja iskalno vrstico (53 %), PDF kataloge uporablja še 18 % uporabnikov. Polovica anketirancev bi na spletni strani pozdravila chabota, da bi hitreje prišli do informacij.

Vzhodna Evropa: rast zadovoljstva pri poprodaji in spletnih rešitvah

Na trgih vzhodne Evrope smo bili boljši od konkurence na vseh področjih, največja razlika je pri prodajnem osebju, najmanjša pri izdelkih. Največji napredek smo dosegli pri poprodajnih storitvah, kjer so kupci posebej pohvalili odzivni čas in tehnično podporo.

Kupci so največkrat omenjali, da so v letu 2024 zaznali izboljšave pri komunikaciji, razpoložljivosti izdelkov in spletnih straneh. Od nas pa pričakujejo še boljše razpoložljivost izdelkov, krajše dobavne roke in večjo cenovno fleksibilnost.

Velika večina kupcev (94 %) želi uporabljati spletne konfiguratorje, le 9 % jih meni, da so pomembne 3D vizualizacije. PDF kataloge uporablja le še 9 % kupcev, kar kaže na premik k digitalnim orodjem.

Med pogrešanimi izdelki so izpostavili predvsem razdelilnike, mehanske inštalacijske komponente, avtomatska stikala večjih nazivnih tokov ter CAD datoteke in tehnične specifikacije.

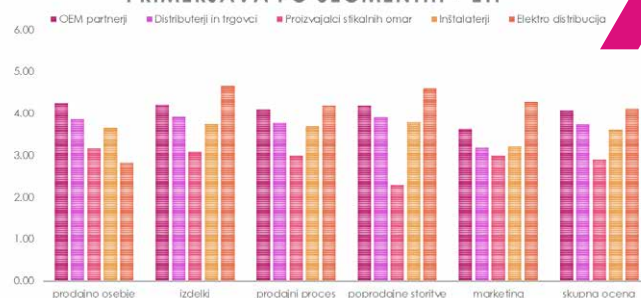

Zahodna Evropa: poudarek na dobavah in kakovosti

V Zahodni Evropi smo bili tudi letos boljši od konkurence na skoraj vseh področjih, posebej pri izdelkih in poprodaji, nekoliko slabše pa pri prodajnem procesu. Opazno smo izboljšali oceno dobav in kakovosti izdelkov, medtem ko so kupci izrazili željo po še bolj proaktivnem obveščanju o spremembah dobavnih rokov.

PRIMERJAVA PO SEGMENTIH - ETI

Najbolj zadovoljni so bili OEM partnerji in elektrodistribucija, najmanj pa proizvajalci stikalnih omar. V tej regiji je manj zanimanja za napredna digitalna orodja, kar je delno posledica strukture anketirancev – prevladujejo distributerji in OEM partnerji. Pri izobraževanjih je denimo eden od kupcev zapisal:

»Zanimale bi me lastnosti varovalk. Kot kupec bi rad razumel, kako delujejo izdelki, ki jih kupujem, ne le njihova montaža.«

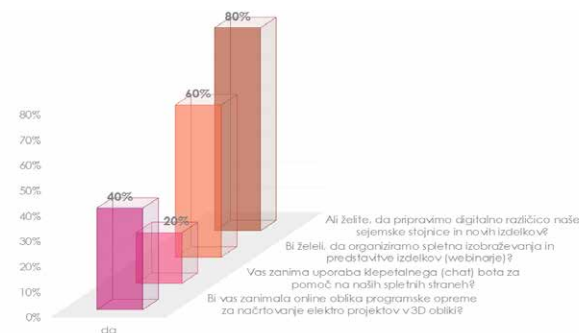
Večina uporabnikov izdelke na naši spletni strani išče prek iskalne vrstice, dobra polovica jih meni, da so spletni konfiguratorji koristni, petina pa jih vidi kot standard, ki bi ga morali nuditi vsi proizvajalci.

Ostali svet: rast ocen in želja po virtualni stojnici

Na trgih izven Evrope je zaznati nihanja ocen, po padcu v letu 2023 smo v letu 2024 znova zabeležili rast na vseh področjih. Najmanj smo napredovali pri marketingu, kjer kupci še pričakujejo boljše podporo s promocijskimi materiali. Posebej spodbudno je, da prav vsi kupci menijo, da smo se v preteklem letu izboljšali, pri komunikaciji pa ne pogrešajo ničesar.

Večina kupcev si želi ogled virtualne stojnice, skoraj dve tretjini pa dodatna izobraževanja, zlasti na temo varovalk in nosilcev varovalk. Kar 86 % kupcev bi želelo uporabljati spletne konfiguratorje izdelkov, 80 % izdelke na naši spletni strani še vedno išče prek iskalne vrstice.

Pod črto

Rezultati raziskave jasno kažejo, da kupci v različnih regijah zaznavajo naš napredek – najpogostejše pri komunikaciji in odzivnosti. Vse bolj cenijo tudi digitalna orodja, kot so konfiguratorji in virtualne stojnice, hkrati pa ostajajo ključne zahteve po boljši razpoložljivosti izdelkov in krajših dobavnih rokih.

Jure Smole

Strateški partner, s katerim uspešno osvajamo avstrijski trg

E2 je relativno mlado podjetje. Ustanovljeno je bilo leta 2008 in v kratkem času prehodilo pot do enega vodilnih ponudnikov elektro materiala za profesionalne elektro inštalaterje na avstrijskem trgu, v zadnjih letih pa se premišljeno podajajo tudi na sosednje trge (predvsem v Nemčijo, vendar tudi na Češko, Italijo, Madžarsko, Hrvaško in Slovenijo).

Ob centrali v Aigen-u, kjer imajo tudi osrednje skladiščne prostore (15.000 m²), imajo v Avstriji še tri podružnice, in sicer v Gradcu in dve na Dunaju. Preko 100 zaposlenih skrbi za zadovoljstvo več kot 4.100 rednih kupcev. Slednjim nudijo skrbno izbran in zaokrožen prodajni program (več kot 4.000 proizvodov), personalizirano tehnično podporo, vrhunsko logistično storitev (98 % naročil dobavijo v roku 24 ur) in konkurenčne cene. Z jasno strategijo, ki jo udeležajo tudi z domišljeno marketinško podporo, beležijo skozi leta strmo rast prodaje in vedno večji tržni delež. Z okoli 20 predstavnikov na trgu in odlično administrativno in logistično podporo skrbno spremljajo potrebe kupcev in vedno nove trende, ki jim ne le sledijo, pač pa jih vedno bolj pogosto celo narekujejo. Danes so z več kot 60 milijoni letne prodaje in široko prepoznavnostjo zaupanja vreden igralec in vodilni dobavitelj na vrsti produktnih segmentov.

Sodelovanje z ETI se je začelo kmalu po ustanovitvi, vendar smo večji preboj naredili šele v letih po 2017, ko smo razširili prodajno paletno produktov, za neposreden stik pa je začel skrbeti naš kolega Niko Krištof. S širjenjem programa, ki danes presega 200 produktov, odprto komunikacijo, tesnim sodelovanjem in vzajemnim razumevanjem smo zgradili trdno medsebojno zaupanje, ki je že v letu 2023 rezultiralo v obsegu letne prodaje v višini 2.350.000 EUR. ETI pa je ob tem postal pomemben dobavitelj, ne samo proizvodov, pač pa tudi celovitih, sistemskih rešitev.

Čeprav se je avstrijski trg v zadnjih dveh letih, zaradi drastičnega upada gradbene industrije (v rezidenčnem sektorju tudi do -25 %) skrčil, osvaja ETI, skupaj z e2 vedno večji tržni delež. Na izzive krize in spremenjene razmere trga odgovarjamo pravočasno z novimi rešitvami. Nazadnje z izdelanimi, standardiziranimi omaraicami za PV sisteme.

Z e2 smo tako zgradili resnično strateški partnerski odnos, ki ob razumevanju pomena recipročnosti in medsebojni zavezanosti zagotavlja dolgoročno in plodno sodelovanje. ETI pa ima preko platforme e2 dober vpogled v trg in dostop do končnih kupcev.

Aljaž Smrkolj

Optimizacija izpušnih poti odklopniškega dela nove generacije stikala KZS

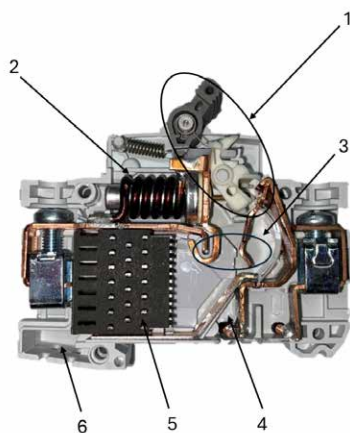
Pri razvoju nove generacije stikala KZS, ki se uporablja za zaščito oseb pred električnim udarom ter zaščito električnih inštalacij pred preobremenitvami in kratkimi stiki, smo naleteli na izziv: kako zagotoviti ustrezno kratkostično delovanje odklopniškega dela stikala KZS. Zahtevna analiza in optimizacija kratkostičnega delovanja sta tako zahtevali sistematičen pristop metodologije 6-sigma, s čimer smo uspešno optimizirali izpušne poti in zagotovili kratkostično delovanje skladno s standardom.

Osnovna funkcija stikal KZS

Stikala KZS (kombinirana zaščitna stikala) imajo dvojno funkcijo – **skrbijo za varnost ljudi in hkrati ščitijo električne inštalacije**. V osnovi so sestavljena iz dveh delov:

- odklopniškega, ki izklopi tok ob preobremenitvi ali kratkem stiku, in
- ničelnega (diferenčnega), ki zazna diferenčni tok in prekine tokokrog ob nevarnosti električnega udara.

V tem članku se osredotočamo na **odklopniški del stikala**, saj je ta ključen za pravilno in varno delovanje pri **kratkostičnih obremenitvah**.

- 1 Stikalo in stikani mehanizem
- 2 Elektromagnetni sproznik in tuljava
- 3 Kontaktni sklop
- 4 Obločna letev
- 5 Gasilna komora
- 6 Izpuh

Zgradba odklopniškega dela stikala KZS

Kako deluje odklopniški del pri kratkem stiku

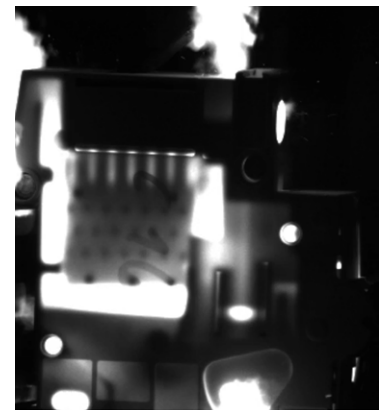
Ko pride do kratkega stika, sproznik v trenutku odpre gibljivi kontakt. Ob tem nastane električni oblok, ki se zaradi izredno visokih tokov raztegne in potuje proti gasilni komori. V tej komori pride do pojava delnih oblokov in visoke obločne napetosti, ki povzroči gašenje obloka in hitro **prekinitev toka v območju nekaj tisoč amperov**. Celoten proces izklopa je izredno hiter – tok se prekine v nekaj tisočinkah sekunde.

Zaradi zelo visokih tokov in ionizacije zraka se zračni tlak v aparatu izjemno poveča, hkrati pa pride do odnašanja kontaktnega materiala (kovinskih par) izven aparata. Če teh pojavov ne obvladamo, lahko povzročijo poškodbe aparata ali celo zunanje električne preboje. Zato je nujno, da so izpušne poti ustrezno oblikovane – tako, da omogočajo varno sproščanje povečanega tlaka in delcev iz aparata, ne da bi pri tem ogrozili delovanje ali varnost naprav.

Odklopniški del po kratkem stiku

V izhodiščni izvedbi, ki je temeljila na starejši verziji odklopnika, so se pri kratkostičnih preizkusih pokazale težave – previsoki prepuščeni integrali toka ter pogosti preboji na ploščo in žičke. Takšni pojavi so jasno pokazali, da je treba konstrukcijo izpušnih poti izboljšati.

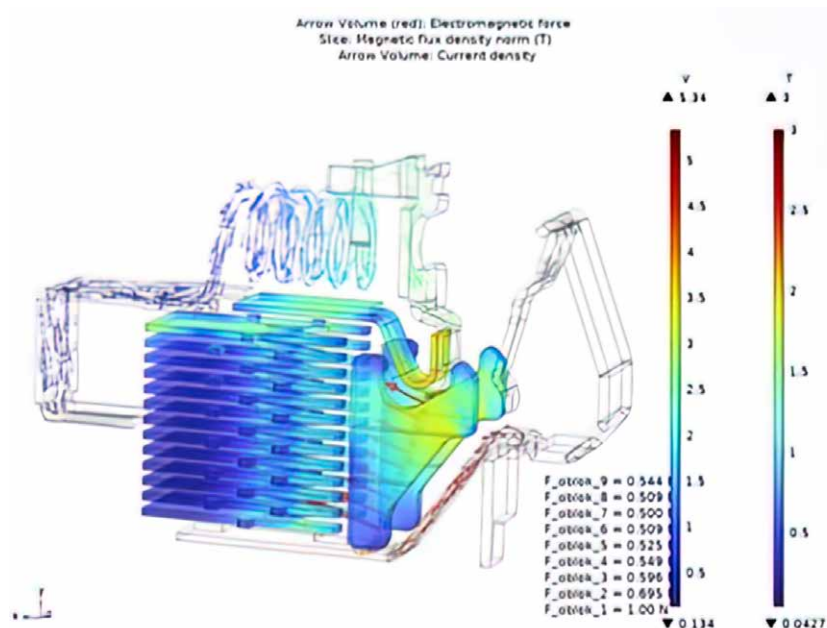

Izpuh med kratkim stikom – viden oblok čez ohišje aparata

Predlog rešitve

Z metodologijo 6-sigma smo sistematično preučili različne vplivne parametre, ki imajo po oceni največji vpliv na kakovost kratkostičnega odklopa. Najprej smo vpeljali stranski izpuh za znižanje najvišjih tlakov, kar je prineslo prvo opazno izboljšanje – **zmanjšanje števila prebojev in nižje prepuščene integrale**. Nato smo zasnovo nadgradili z dodatnim izpuhom v diferenčni pol.

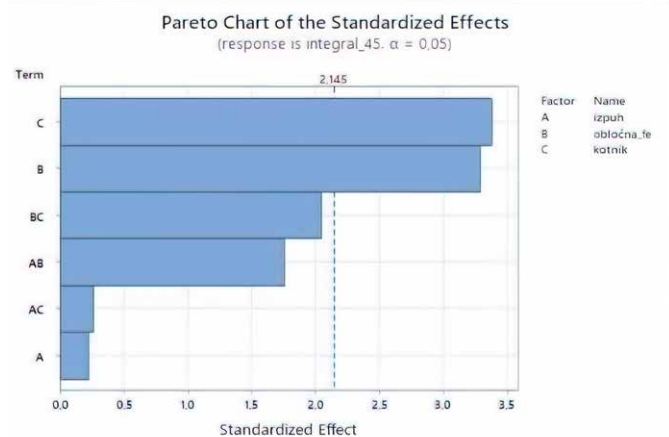
Kljub napredku je bilo pri višjih tokovih še vedno prisotno zastajanje obloka na fiksnem kontaktu, zato smo izvedli poglobljeno analizo magnetnih sil v gasilni komori. Rešitev smo našli **z vpeljavo železne obločne ploščice in pozneje še kotnika**, kar je povečalo magnetno silo in izboljšalo usmerjanje obloka. **Rezultati so bili bistveno stabilnejši brez kritičnih poškodb.**

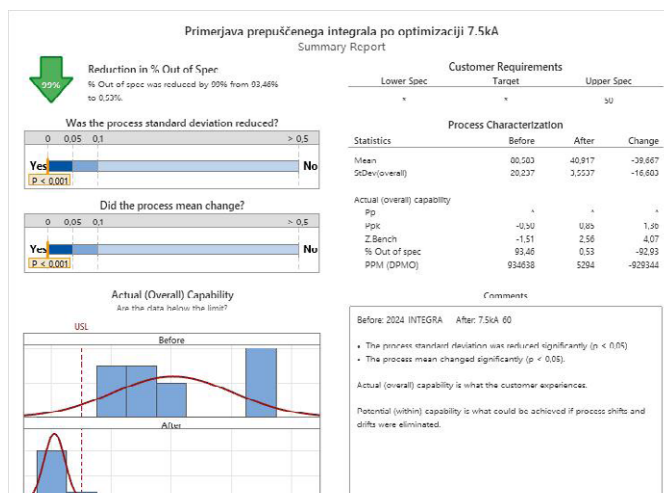
Simulacija delovanja magnetnih sil na oblok v programu Comsol

Uporaba pristopa 6-sigma in preizkusov DOE

V okviru metodologije 6-sigma smo za vrednotenje rezultatov uporabili **postopek DOE (Design of Experiments – poskusi)**, ki omogoča sistematično določitev parametrov, ki vplivajo na delovanje odklopniškega dela – kratkostično delovanje. V prvi fazi smo opredelili ključne

Vplivni parametri glede na velikost prepuščenega integrala

Velikost prepuščenega integrala pred optimizacijo in po njej

ne spremenljivke, kot so dimenzioniranje/prepustnost izpuhov, uporaba dodatnih odprtih v ničelnem polu ter prisotnost obločne ploščice Fe in kotnika Fe. Na osnovi teh vhodnih parametrov smo izdelali serije vzorcev z različnimi variacijami zasnove. Vsak vzorec je bil nato **preizkušen na kratkostičnem testiranju s tokom 10 in 7,5 kA v laboratoriju Icem**.

Pri tem smo opazovali ključne izhodne parametre testiranja skladno s standardom:

- velikost prepuščenega integrala,
- pojav prebojev na ploščo in žičke.

Na ta način smo lahko hitro prepoznali kombinacije parametrov, ki vodijo do najboljših rezultatov – čim nižji prepušeni integral. **Rezultati postopkov DOE so pokazali, da imata največji vpliv na zanesljivost delovanja dodatni izpuh v ničelnem polu in magnetno usmerjanje obloka s komponentami Fe.** S tem pristopom smo dosegli, da so prvi prototipi modificiranega odklopniškega dela uspešno prestali kratkostične teste pri toku 10 in 7,5 kA, kar je bil ključni mejnik projekta.

Rezultati in zaključek

Prvi prototipi modificiranega odklopniškega dela **so uspešno prestali kratkostične preizkuse pri toku 10 in 7,5 kA**, kar je bil ključni mejnik projekta. S tem smo dokazali, da so zasnovane izboljšave učinkovite, aparat pa ustreza zahtevam standardov.

Veliko podporo pri razvoju so nudile tudi simulacije v programu Comsol, s katerimi smo pred izdelavo prototipov lahko predvideli obnašanje plinov, tlakov in sil. Končna validacija in preizkusi so bili izvedeni v testnem centru ICEM Maribor, kjer smo potrdili ciljne rezultate.

Optimizacija izpušnih poti je tako omogočila **zanesljivo kratkostično delovanje nove generacije stikala KZS**, kar zagotavlja večjo varnost ljudi, zaščito inštalacij in konkurenčno prednost izdelka na trgu. Tako smo lahko s kombinacijo strukturirane metodologije, simulacijskih orodij in eksperimentalnega preverjanja dosegli želene cilje.

Simon Okroga

Umetnost, tehnologija in skupnost: festivala Speculum Artium in DigitalBigScreen v Trbovljah

Vsako jesen se Trbovlje za nekaj dni spremenijo v središče novomedijske umetnosti in tehnološke domišljije. Festivala Speculum Artium in DigitalBigScreen združujeta umetnost, znanost in skupnost v edinstveno kulturno izkušnjo, ki obiskovalcem ponuja vpogled v prihodnost ustvarjalnosti, interaktivnosti in humanizacije tehnologije.

Vsako leto septembra se industrijsko mesto Trbovlje spremeni v središče futuristične umetnosti in tehnoloških inovacij z dvema povezanim festivaloma – Speculum Artium in DigitalBigScreen. **Letos sta festivala potekala med 17. in 20. septembrom**, edinstveno kulturno dogajanje pa je ponovno odprlo vrata obiskovalcem iz Slovenije, Evrope in širše ter jih povabilo k raziskovanju, kaj se zgodi, ko se združijo ustvarjalnost, znanost in kritično razmišljanje.

Speculum Artium, ustanovljen leta 2008, je eden najpomembnejših festivalov novomedijske umetnosti v Sloveniji. Osredotoča se na eksperimentalno in poto-pitveno umetnost ter predstavlja most med vrhunsko tehnologijo in humanističnimi vprašanji. Poteka v Delavskem domu Trbovlje – kulturnem centru, ki je nekoč služil zabavi delavskega razreda v rudarskem mestu, danes pa gosti umetnike, raziskovalce in radovedno javnost, ki se želi soočiti z umetnostjo sedanjosti in prihodnosti.

Od leta 2010 pa se festivalu pridružuje še DigitalBigScreen, posebni program, posvečen sodobni video umetnosti in filmskim eksperimentom. Z uporabo vrhunske projekcijske tehnologije in 360° okolij VR daje digitalnim zgodbam izjemno vizualno in čutno razsežnost.

Vsako leto festivala oblikuje osrednja tema. Leta 2024 je bila to *Humanizacija tehnologije*, pri čemer so obiskovalci nadzorovali umetniška dela z mislimi, stopili v krajine VR v obliki selitvenih poti ptic ter razmišljali o vedno bolj zabrisani meji med človekom in strojem.

Leto prej, torej 2023, je bilo vodilno vprašanje: *Ali je umetnost privilegij človeka?* Razstava je tako vsebovala skulpture, ki jih je ustvarila umetna inteligenca, čustveno odzivne instalacije in robote – pesnike, ki so izzivali gledalce glede prihodnosti umetniške avtoritete.

Ime festivala – Speculum Artium, latinsko za »ogledalo umetnosti« – neposredno nakazuje na umetnost kot zrcalo družbenih in tehnoloških razmerij, ki jih živimo.

A festival je mnogo več kot visokokonceptualna razstava. Ima globok in trajen vpliv na mesto Trbovlje. Kot nekdanje rudarsko središče je po industrijskem zatonu doživelo gospodarsko in kulturno praznino. **Speculum Artium pa je postal ključen pri preobrazbi Trbovelj v vizionarsko točko kulturne in tehnološke ustvarjalnosti.** Mesto danes ni več znano le po rudarski preteklosti, ampak tudi kot kraj, *kjer roboti pomagajo otrokom čez cesto, kjer nastopajo mehanski glasbeni ansambli in kjer lahko z umetniškim delom komuniciraš le z očmi ali mislimi.*

Festival je tudi izredno vključujoč. Vsi dogodki so brezplačni, program pa je zasnovan za vse generacije in ravni tehničnega znanja. *Učenci in dijaki iz vse Slovenije sodelujejo na delavnicah in vodenih ogledih.* Starejši obiskovalci se znajdejo v pogovorih z roboti, na predavanjih o umetnosti in etiki ali pa občudujejo instalacije, ki združujejo znanost in poezijo. **Festival spodbuja medgeneracijsko učenje, kar ga ločuje od številnih drugih umetniških dogodkov.**

Pomembni so tudi povezovalni učinki. Fakultete, inštituti in mednarodne univerze redno sodelujejo pri projektih – od ljubljanske Fakultete za računalništvo in informatiko in Inštituta Jožef Stefan do Univerze v Tokiju in festivala Ars Electronica v Avstriji. *Ta sodelovanje prinaša presežke meje med znanostjo in umetnostjo ter festival umeščajo v središče mehkih inovacij, kjer se ideje razvijajo skozi sodelovanje, ne pa s tržnim pritiskom.*

V okviru festivala Speculum Artium je letos sodelovalo tudi naše podjetje ETI, ki na inovativen način pritegne zanimanje obiskovalcev na sejnih in javnih dogodkih. V oddelku za marketing smo pripravili dve interaktivni igri, ki sem ju razvil jaz, pri tem pa smo želeli združiti tehnično izobraževanje z igrivo izkušnjo.

Prva igra, Beat the Fuse, uporabnika postavi pred izziv čim natančnejšega proženja talilnega elementa, pri čemer so na voljo štiri različne varovalke. *Za dodatno privlačnost smo uporabili velik fizični gumb, opremljen z animacijami z lučmi LED v barvah našega podjetja.* Igra pa ni zgolj zabavna – vključuje tudi izobraževalno komponento: *uporabniki izvedo, da lahko pri prepočasnem proženju pride do požara, medtem ko prehitro*

proženje morda sproži odziv (ali opomin) dežurnega električarja.

Druga igra, Flip A Switch, je bila razvita za 360° očala VR. V tem primeru mora uporabnik v električni omarici čim hitreje vklopiti izklopljena stikala – *razlog za izklop interpretiramo kot posledico preobremenitve električnega omrežja.* Igra vključuje točkovni sistem, kar ji doda tekmovalni značaj. *Da pa ne bi bila izkušnja omejena le na enega igralca, smo očala VR povezali s televizijskim zaslonom, kar je omogočilo tudi drugim obiskovalcem, da spremljajo igro in navijajo za igralce.*

Obe igri sta bili uspešnici in po mojem mnenju največji atrakciji za obiskovalce, še posebej otroke. Igra VR (Flip A Switch) je bila preigrana več kot 300-krat, kar je skupna številka treh očal – zahvala gre kadrovskemu in IT oddelku, da sta nam posodila svoja očala VR. Igra Beat the Fuse sicer še nima sledenja, kolikokrat je bila preigrana, a lahko iz prve roke povem, da je bila še bolj oblegana kot očala VR, saj je bolj dostopna za vse ljudi.

Ta dogodek je pa zares izjemen zato, ker združuje več perspektiv v enoten kulturni prostor. Za obiskovalce pomeni potopitveno, izkušnjo, ki združuje zabavo in razmislek. Za lokalne umetnike – še posebej tiste iz Zasavja – predstavlja priložnost za mednarodno povezovanje in predstavitev regije kot ustvarjalnega prostora. Za inženirje in tehnološke raziskovalce je to možnost, *da svoje ideje preizkusijo v interaktivnem okolju, ki zahteva čustveni in človeški odziv.* In za kulturne snovalce je to trajnostni model kulturne revitalizacije, ki izhaja iz skupnosti in služi prihodnosti.

V letu 2025 so se lahko obiskovalci veselili še globlje raziskovanja razmerja med tehnologijo in človeško izkušnjo: *od zgodbe, ki jih ustvarja umetna inteligenca, do nosljivih skulptur, zvočnih ambientov in socialno zavestnih strojev.* **Ne glede na to, ali ste umetnik, študent, tehnološki navdušenec ali preprosto radoveden človek, Speculum Artium in DigitalBigScreen ponujata redke prostor za razmislek, vprašanja in skupno domišljijo.**

Sabina Pešec

Intervju z Nejcem Hermanom, novim članom NS ETI

V tokratnem intervjuju predstavljamo Nejca Hermana, novega predstavnika zaposlenih v nadzornem svetu ETI. Njegova zgodba je zgodba o vztrajnosti, razvoju in predanosti podjetju – od prvih dni v skladišču tehnične keramike do danes, ko kot organizator logistike soustvarja učinkovite procese in sodeluje pri mednarodnih projektih. Ob tem ga zaznamujejo močne vrednote, odprtost za nove ideje ter želja, da v nadzornem svetu poveže strateške cilje podjetja z dobrobitjo zaposlenih.

1. Začniva pri vas: Kako bi opisali svojo poklicno pot in katere dosežke v karieri posebej izpostavljate?

Moja poklicna pot v podjetju ETI se je začela leta 2010, ko sem se najprej zaposlil kot skladiščnik v tehnični keramiki – to je bila tudi moja prva redna zaposlitev. Po zaključku študija logistike sem prevzel delo v logistiki, nato postal vodja odpremnega skladišča, trenutno pa delujem kot organizator logistike. Med dosežki bi izpostavil predvsem vodenje in sodelovanje pri več koncernskih projektih v Nemčiji, na Slovaškem in Poljskem. Ponosen sem tudi na to, da smo skupaj s sodelavci na odpremi uspeli vzpostaviti dobro delujoč sistem, ki ga nenehno optimiziramo in prilagajamo novim poslovnim izzivom.

2. Za bolj osebno noto: Kaj nam lahko poveste o sebi zasebno – vaši hobiji, družina, življenjska načela?

Sem poročen in oče treh otrok. Prosti čas najraje preživim z družino, pa tudi v naravi – rad kampiram, potujem in grem na sprehod s psom. Narava mi res pomaga, da se umirim in napolnim z energijo. Pomembno mi je, da ostajam radoveden in odprt, kar skušam prenesti tudi v svoje delo in odnose s sodelavci.

3. Kaj vas je motiviralo, da ste se odločili kandidirati za člana nadzornega sveta kot predstavnik zaposlenih?

Trenutno sem že aktiven kot član sveta delavcev, kar mi daje dober vpogled v potrebe zaposlenih in delovanje podjetja. Skupaj z ljudmi, ki jim zaupam, sem razmišljal, kako lahko to delo nadgradim in prispevam še več. Zato sem se odločil kandidirati za člana nadzornega sveta kot predstavnik zaposlenih.

4. Katere naloge in cilje vidite kot ključne za nadzorni svet ETI v tem mandatu?

- Oblikovanje in potrditve strategije za naslednje strateško obdobje,
- izboljšanje notranje komunikacije med različnimi organizacijskimi nivoji (uprava, zaposleni,...)
- stalno zavedanje in spodbujanje k izboljševanju procesov,
- ter odgovorno izvajanje vseh rednih nalog, ki jih nadzorni svet opravlja.

5. Kako vidite svojo vlogo v nadzornem svetu in na katerih področjih boste največ prispevali?

Svojo vlogo v nadzornem svetu vidim predvsem kot povezovalno – med strateškim razvojem podjetja in dobrobitjo zaposlenih. Poseben poudarek želim dati razvoju matičnega podjetja na primarni lokaciji, ob hkratnem zavedanju pomena koncernske mreže širše po Evropi. Verjamem, da lahko največ prispevam z delom v dobrobit zaposlenih, podjetja in vseh ostalih deležnikov. To pomeni, da bom zagovarjal rešitve, ki krepijo razvoj podjetja in hkrati upoštevajo potrebe ljudi, ki ga soustvarjamo.

6. Kje vidite glavne prednosti in priložnosti ETI-ja ter področja, kjer je še prostor za izboljšave?

Med glavnimi prednostmi ETI-ja izpostavljam, da smo vodilni proizvajalec na področju varovalk, hkrati pa ostajamo fleksibilni – nismo tog sistem, temveč podjetje, ki se zna hitro prilagajati spremembam. Pomemben del naše identitete je tudi »Etijev duh« - pripadnost zaposlenih in zavezanost podjetju, kar predstavlja veliko notranjo moč.

Posebej cenim, da ETI ohranja tudi socialno noto in skrbi za zaposlene, kar v današnjem času ni več samoumevno. To je nekaj, kar nas razlikuje od marsikaterega drugega podjetja.

Seveda pa je vedno prostor za izboljšave – predvsem pri nadaljnjem razvoju procesov, še večji medsebojni povezanosti ter izkoriščanju priložnosti, ki jih prinašajo nove tehnologije in globalni trgi. Prepričan sem, da bi nam koristilo tudi več poguma in drznosti pri uresničevanju idej za spremembe in pri razvoju novih poslovnih modelov, s katerimi bi še okrepili naš položaj v prihodnosti.

7. Kako si predstavljate prihodnost ETI-ja – kaj je vaša vizija podjetja v naslednjih letih?

Moja vizija prihodnosti ETI-ja je, da matična družba ostane trdno zasidrana na Izlakah, kjer imamo svoje korenine in močno identiteto. Hkrati pa želim, da podjetje še okrepi svoj položaj vodilnega igralca na področju varovalk ter nišnega ponudnika na področju stikal.

Verjamem, da lahko ETI postane prepoznaven kot celovit ponudnik rešitev (solution provider), ki ne ponuja zgolj izdelkov, temveč celostne odgovore na potrebe kupcev.

8. Bi želeli našim sodelavcem še kaj posebnega sporočiti ob začetku svojega mandata?

Sodelavcem bi rad sporočil, da sem jim vedno na voljo za pogovor. Vesel bom različnih idej, predlogov in mnenj, saj verjamem, da lahko le skupaj oblikujemo najboljše rešitve. Moja naloga bo, da ta glas prenesem naprej in ga zastopam pri svojem delu v nadzornem svetu.

PRIPELJI NOVEGA SODELAVCA, DOBIŠ NAGRADO

Velja za kandidate naslednjih TEHNIŠKIH STROK: oblikovalec kovin, strugar, orodjar, električar, mehatronik, avtomehanik, avtoelektričar, instalater, elektro in strojni tehnik ipd; ki se bodo zaposlili na delovnem mestu IV. ali V. tarife.

KDO LAHKO SODELUJE?

Sodeluje lahko vsak zaposleni ali agencijski delavec v ETI-ju, do nagrade pa niso upravičeni sodelavci na individualnih pogodbah, sodelavci PKPS (razen kuhinje) in tisti, ki običajno sodelujejo pri izboru kandidatov (vodje PRGE in ostalih enot, neposredni vodje...).

KAKO LAHKO PRIPOROČITE NOVEGA SODELAVCA?

V kadrovsko službo Izlake osebno dostavite:

- prijavo kandidata na razpisano delovno mesto, ki mora vsebovati vsaj kontaktne podatke in opis delovnih izkušenj ter podatke o izobrazbi. Prijavo mora kandidat lastnoročno podpisati.
- desno zgoraj na prijavo napišite svoje ime, priimek, osebno številko pri ETI ter se podpišite.

Če ste zaposleni v Kamniku, se obrnite na vodjo Gorazda Frontinija.

Ponudba ne velja, če so predlagani delavci, ki so bili v delovnem razmerju z ETI (ali agencijo za ETI) kadarkoli po 1. 1. 2020 ali če so v zadnjih šestih mesecih prošnjo poslali že sami.

Info: **03 56 57 411** ali **kadri@eti.si**

Z GIBANJEM DO ZDRAVJA

REKREACIJE, ki so vam v sezoni 2025/2026 na voljo:

KEGLJANJE:

- **V ZAGORJU** (kegljišče se nahaja v Bowling centru Planet 300, Cesta zmage 9a, Zagorje ob Savi): vsak petek od 18.00 do 19.00 ure (urnik velja od 1. 10. 2025 do 30. 4. 2026).
- **V KAMNIKU** (kegljišče se nahaja na Cankarjevi cesti 26a, Kamnik): vsak petek od 16.00 do 17.00 ure (urnik velja od 1. 10. 2025 do 31. 3. 2026).

SPIN CENTER IZLAKE

(Obrezija 12, Izlake):

- **VODENA VADBA:** vsak ponedeljek od 17.30 do 18.30 ure in vsako sredo od 17.30 do 18.30 ure (urnik velja od 1. 10. 2025 do 30. 4. 2026).
- **FITNES:** vsak dan od 05.00 do 22.00 ure (urnik velja od 1. 10. 2025 do 30. 9. 2026).

OBVEZNA PREDHODNA PRIJAVA!

TELOVADNICA OŠ IVAN KAVČIČ

(Izlake 4, Izlake):

- **KOŠARKA, ODBOJKA:** vsak ponedeljek od 15.45 do 16.45 ure.
 - **NOGOMET:** vsak četrtek od 19.00 do 20.30 ure.
 - **BADMINTON:** vsak petek od 20.00 do 22.00 ure.
 - **NAMIZNI TENIS:** vsak petek od 20.00 do 22.00 ure.
- Urniki rekreacij velja od 1. 10. 2025 do 31. 3. 2026.

PILATES

(Vadbeni center Zagorje (Proletarec), Cesta 9. avgusta 48, Zagorje ob Savi):

- **VODENA VADBA:** vsak torek od 18.30 do 19.30 ure (urnik velja od 1. 10. 2025 do 31. 3. 2026).

OBVEZNA PREDHODNA PRIJAVA!

ŠPORTNI CENTER FIT-FIT

(Slamnikarska cesta 1a, Domžale):

- **FITNES:** od pon. – pet. od 6. do 23. ure, sobota, nedelja in prazniki od 7. do 23. ure (urnik velja od 1. 10. 2025 do 30. 9. 2026).
- **VODENE VADBE:** seznam in raspored vadb lahko pogledate na njihovi spletni strani <https://fit-fit.net/vodene-vadbe/> (velja od 1. 10. 2025 do 30. 9. 2026).

OBVEZNA PREDHODNA PRIJAVA!

FITNES AHIL (Naselje Aleša Kaple 9A, Hrastnik):

- **FITNES:** vsak dan od 05.00 do 23.00 ure (urnik velja od 1. 10. 2025 do 31. 9. 2026).

OBVEZNA PREDHODNA PRIJAVA!

TENIS

(Izlake 3, Izlake):

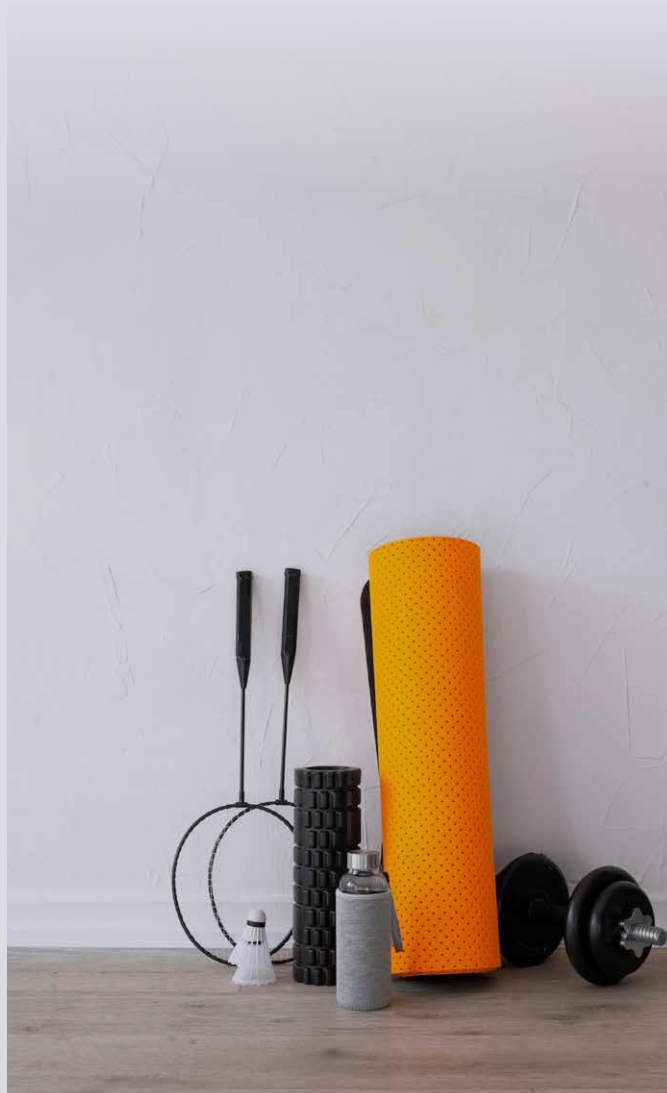
- vsak ponedeljek od 18.00 do 19.00 ure (igrišče 3),
- vsak ponedeljek od 19.00 do 20.00 ure (igrišče 3).

Urniki velja do 31. oktobra 2025. Urniki za leto 2026 bo objavljen ob začetku sezone. Ker sta igrišči na prostem si izvajalec pridržuje pravico, da v primeru slabega vremena ne omogoči uporabo le-teh.

Družba za rekreacijo delavcev namenja znatna finančna sredstva, zato pozivamo vse prijavljene na redno udeležbo. Pobudo za drugačne vrste rekreacije, kot je razpisana sedaj, bomo sprejemali spet od naslednje pomladi dalje.

»Motivacija je tista,
ki te spodbudi k začetku.
Navada je tista,
ki te žene naprej.«

Info: Damjan Kostanjevec, int. št.: 219,
damjan.kostanjevec@eti.si

CO₂

Borut Markošek

OGLJIČNI ODTIS PODJETJA

KAJ JE OGLJIČNI ODTIS?

Izraz ogljični odtis (angl. carbon footprint) uporabljamo za pona-zoritev količine izpustov ogljikovega dioksida (CO₂) in drugih toplogrednih plinov (TGP), za katero je odgovoren posameznik ali podjetje. Ogljični odtis torej lahko izračunamo za dejavnost, dogodek in izdelke ter posameznike.

Ogljični odtis je merilo vplivanja na podnebne spremembe. Merimo ga v tonah ekvivalenta CO₂ (t CO₂e).

ZAKAJ IZRAČUNATI OGLJIČNI ODTIS?

Podjetja se za izračun ogljičnega odtisa najpogosteje odločajo zaradi naslednjih razlogov:

- z izpusti želijo natančneje in bolje upravljati – načrtovati ukrepe za zmanjšanje izpustov in stroškov;
- želijo se primerjati s podjetji v svojem sektorju oziroma panogi;
- izračun ogljičnega odtisa potrebujejo za poročanje tretjim osebam;
- želijo se izogniti tveganjem zaradi cene fosilnih goriv in ogljika;
- izračun ogljičnega odtisa uporabljajo kot sredstvo za komuniciranje na trgu.

Izračun ogljičnega odtisa je zgolj začetek. Dejanski namen izračuna je, da podjetje prepozna področja svoje dejavnosti, ki povzročajo največ izpustov TGP. To omogoča načrtovanje prednostnih korakov za doseganje največjih učinkov pri povečanju energetske učinkovitosti in zmanjšanju škodljivih vplivov na okolje. Računanje ogljičnega odtisa je smiselno samo, če mu sledita zavezanost in delovanje za zmanjševanje izpustov in izboljšanje učinkovitosti. Izračun ogljičnega odtisa je lahko koristen pripomoček za vzpostavljane celovitega sistema okoljskega upravljanja podjetja.

RAZLIČNE VRSTE OGLJIČNEGA ODTISA

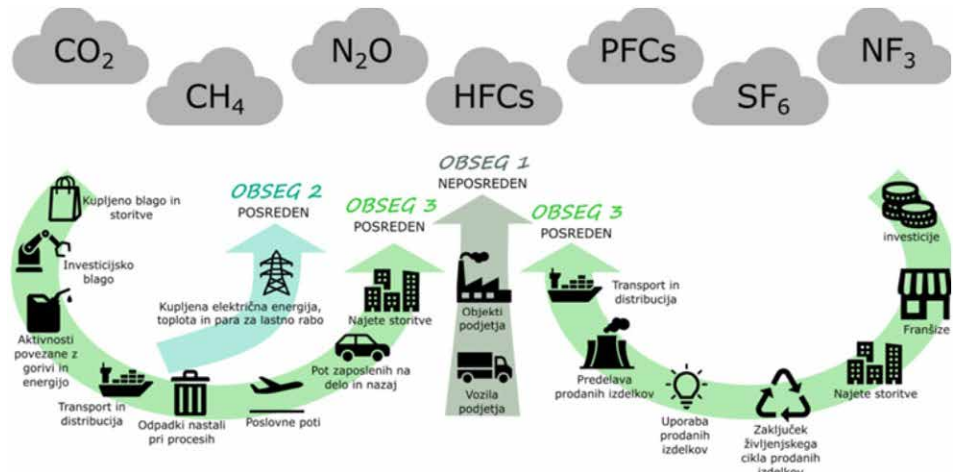
Ogljični odtis se izračuna z uporabo različnih metodologij, ki zajemajo vse pomembne vire emisij:

1. Neposredne emisije (Scope 1)

To so emisije, ki nastajajo **znotraj podjetja in pod njegovim nadzorom**.

Primeri:

1. sežig goriv v kotlih in pečeh, izgore-

Ogljični odtis podjetja

vanje fosilnih goriv v vozilih,
2. emisije iz lastnih proizvodnih procesov,
3. uhajanje hladilnih plinov (npr. pri klimatskih napravah).
Scope 1 je torej vse, kar podjetje **samo neposredno odda v ozračje**.

2. Posredne emisije (Scope 2)

To so emisije, povezane s **kupljeno energijo** (elektrika, toplota, para, hlajenje), ki jo podjetje uporablja, a je sama proizvodnja te energije zunaj podjetja.

Primeri:

1. emisije, ki nastanejo v elektrarni pri proizvodnji elektrike, ki jo podjetje uporablja,
2. emisije pri proizvodnji daljinske toplote, ki jo podjetje prejema.

Scope 2 so torej emisije, ki nastanejo **zaradi porabe energije**, ki jo podjetje kupi.

3. Druge posredne emisije (Scope 3)

Gre za vse dodatne posredne emisije v vrednostni verigi organizacije, kot so emisije iz proizvodnje kupljenih izdelkov, poslovna potovanja, prevoz zaposlenih in ravnanje z odpadki, torej vse druge emisije v vrednostni verigi, ki niso zajete v Scope 1 in 2. Običajno so najboljše in najtežje merljive.

Primeri:

1. emisije iz proizvodnje surovin, ki jih podjetje kupuje,
2. transport dobaviteljev, transport izdelkov,
3. potovanja zaposlenih,
4. ravnanje z odpadki,
5. uporaba in odstranjevanje izdelkov,

ki jih podjetje proda,
6. emisije pri investicijah, financiranju. Scope 3 prikazuje **celotno sliko vpliva podjetja skozi celotno življenjsko verigo**.

POMEN ZMANJŠEVANJA OGLJIČNEGA ODTISA

Meritve ogljičnega odtisa so ključne za razvoj strategij zmanjšanja emisij in s tem za ustvarjanje pozitivnih vplivov na okolje. Zmanjševanje ogljičnega odtisa je temeljno za **doseganje trajnostnega razvoja in zmanjšanje negativnih posledic podnebnih sprememb**. Razumevanje in zmanjševanje svojega ogljičnega odtisa nista le odgovornost, ampak tudi priložnost za **inovacije in izboljšave**. Z uvedbo trajnostnih praks in tehnologij lahko posamezniki, podjetja in vlade pomembno prispevajo h globalnim prizadevanjem za zmanjšanje ogljičnega odtisa.

ZAKAJ JE TO POMEMBNO ZA PODJETJE?

Zmanjševanje ogljičnega odtisa ne le zmanjšuje negativne vplive na okolje, ampak tudi:

Povečuje konkurenčnost podjetja

Trajnostni razvoj je postal ključen za odločitve potrošnikov in poslovnih partnerjev.

Izboljšuje javno podobo

Podjetje, ki deluje trajnostno, pritegne stranke, ki cenijo okoljsko odgovornost.

Zmanjšuje stroške

Učinkovito upravljanje z viri in energijo prinaša dolgoročne prihranke.

RPA – robotska avtomatizacija procesov

V prejšnji številki Utripa smo na kratko omenili pilotni projekt uvajanja sistema **RPA** na področju obravnave reklamacij kupcev. Ker se s tem pojmom v zadnjem času pogosto srečujemo, je smiselno nekoliko natančneje pojasniti, kaj RPA pravzaprav pomeni in kakšna je njegova uporabnost v praksi.

RPA oziroma **Robotic Process Automation** po slovensko pomeni robotsko avtomatizacijo procesov. Ob tem marsikdo najprej pomisli na industrijske robote, ki varijo avtomobilske karoserije ali sestavljajo elektronske naprave, a v resnici gre za nekaj povsem drugega – in bistveno bližjega našemu vsakdanjemu delu v pisarnah. Roboti RPA niso fizične naprave, temveč programski pomočniki. So »nevidni« sodelavci, ki živijo v računalniku ter znajo posnemati človekove klike, premike miške, odpiranje programov in vnašanje podatkov. Njihova moč je v tem, da rutinske in ponavljajoče se naloge opravijo hitro, natančno in brez naveličanosti. Delujejo po preprostem načelu: nau-

čimo ga, da sledi zaporedju korakov, ki jih sicer opravlja človek. Če mora na primer nekdo vsak dan odpreti elektronsko pošto, prenesti prilogo, odpreti Excelovo tabelo, skopirati po-

datke v drugo aplikacijo in ustvariti poročilo, bo to od zdaj naprej opravil robot.

Najboljše pri tem je, da robota ni treba programirati v klasičnem smislu. Večina orodij RPA omogoča, da enostavno posnamemo postopek, robot pa ga nato ponavlja sam. Tako lahko robota postavimo na delo brez kompleksnega znanja programiranja. Bistvene prednosti uporabe orodij RPA za podjetja in zaposlene se kažejo predvsem v

- prihranku časa, saj naloge, ki bi zaposlenemu vzele ure, robot izvede v nekaj minutah. To pomeni več časa za ustvarjalno delo, reševanje problemov in naloge, pri katerih je potrebna človeška presoja;
- natančnosti, kar pomeni manj napak. Če nekdo vsak dan vnese sto števil, se lahko zgodi, da se pri eni zatipka. Robot RPA pa vedno dela enako in ne dela tipkarskih napak;
- večji učinkovitosti, saj roboti ne potrebujejo odmora za kavo, dopusta ali počitnic. Lahko delujejo 24/7 in poskrbijo, da so procesi zaključeni, še preden zaposleni zjutraj pridejo v službo;
- boljši uporabniški izkušnji, kar se opazi, ko podjetje odgovarja hitro in brez napak. RPA omogoča hitrejšo obdelovanje zahtevkov, naročil ali reklamacij, kar krepi zadovoljstvo kupcev.

Naj omenimo le nekaj primerov iz prakse, pri katerih tudi v ETI-ju prepoznavamo velik potencial uporabe teh orodij:

- Računovodstvo – roboti lahko v nekaj sekundah uvozijo bančne

PROCESS DETAILS

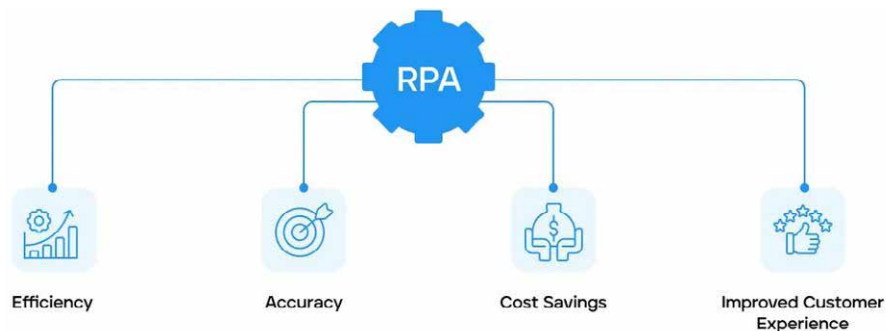
Step	Screenshot	Descriptions
Info		In this document, the operations to be carried out within the scope of PoC are specified in detail. Within the scope of PoC, the scope is limited by focusing only on the working principle of the robot. After PoC, a detailed analysis meeting will be held and the whole process will be evaluated.
1.1		Robot accesses the input file via e-mail.
2.1		Robot opens the "Pozivi" page by following "Procesi / Vloge > QMS – Prodaje – Vloga > QMS – Standart Prodaja > Pozivi" steps on the ERP System.
3.1		<u>Robot creates a two-step loop.</u> The actions for each step are specified in the following steps.

izpiske, preverijo skladnost plačil in pripravijo ustrezna poročila.

- Kadri – ob zaposlitvi novega sodelavca robot samodejno pripravi uporabniške račune, vnese podatke v sistem HR in pripravi pogodbo.
- Prodaja – roboti lahko spremljajo naročila v e-pošti, jih vpišejo v sistem ERP in samodejno pošljejo potrditev kupcu.
- Logistika – RPA pomaga slediti pošiljkam, obveščati stranke o dostavi in pripravljati carinske dokumente.
- Marketing – robot lahko na osnovi prejetega elektronskega sporočila na informacijski e-poštni naslov podjetja avtomatsko pošlje sporočilo odgovorni osebi glede na vsebino, ki jo je prepoznal.

V našem pilotnem projektu, ki ga trenutno izvajamo v sodelovanju s partnerjem Linktera, RPA deluje kot programski »robot«, ki samodejno prevzame podatke iz prejetih reklamacij kupcev in jih vnese v ustrezne seje našega sistema ERP Infor. Če se projekt izkaže za uspešnega, bo prevzel ponavljajoča se in časovno zahtevna opravila, ki so jih doslej ročno opravljali sodelavci, ti pa bodo lahko svoj čas namenili zahtevnejšim nalogam z večjo dodano vrednostjo.

Trenutno RPA deluje predvsem na osnovi pravil: če se zgodi A, potem se naredi B. A prihodnost prinaša povezovanje sistema RPA z umetno inteligenco. Tako bodo roboti znali

prepoznati vsebino dokumentov, razumeti pomen stavkov v e-pošti ter se učiti iz izkušenj in predlagati najboljše rešitve. To pomeni, da bo meja med preprostim avtomatiziranjem in pametnim pomočnikom vedno bolj zabrisana.

RPA ni samo trenuten trend, ampak resnična pomoč, ki jo podjetja vse bolj uvajajo. Digitalni sodelavci se ne utrudijo, ne delajo napak in so vedno na voljo. Ljudem pa puščajo čas za tisto, kar nas dela človeške – ustvarjalnost, empatijo, strateško razmišljanje in sodelovanje. Morda se sliši kot prihodnost, a RPA je že tukaj. In če se ozremo naokrog, ga bomo kmalu srečali tudi v našem vsakdanu – kot »nevidnega« sodelavca, ki nam poenostavi življenje.

Ob tem se pogosto pojavlja vprašanje, ali nam bodo ti »nevidni« sodelavci jemali službe. Resnica pa je, da RPA večinoma ne nadomešča ljudi, temveč monotono delo. Namesto da

bi zaposleni dneve preživljali ob prepisovanju podatkov, lahko razvijajo nove ideje, skrbijo za stranke in rešujejo kompleksne izzive. RPA torej ne pomeni manj dela, ampak pomeni pametnejše delo.

V prihodnje načrtujemo postopno širitev uporabe sistema RPA še na druga področja, na katerih se pojavlja veliko rutinskih administrativnih opravil. Na ta način želimo povečati učinkovitost, izboljšati kakovost podatkov in zaposlenim omogočiti, da več časa namenijo ustvarjalnejšim in strateško pomembnejšim nalogam. Z uvajanjem tako stopamo korak naprej v digitalno prihodnost ETI-ja. Ne gre za to, da bi nadomestili ljudi, temveč da jim omogočimo, da svoj čas in znanje usmerijo tja, kjer resnično ustvarjajo dodano vrednost. Rutino bomo prepustili robotom, mi pa se bomo lahko posvetili inovacijam, sodelovanju in razvoju, torej vsemu, kar nas dela človeške.

Matic Pirš

GPT-5, Copilot in Akt o umetni inteligenci EU (EU AI Act): kaj prinaša nova doba umetne inteligence

Avugust 2025 je zaznamoval pomemben mejnik v razvoju umetne inteligence. OpenAI je predstavil GPT-5, najnovejši generativni model, ki združuje napredne sposobnosti sklepanja, večmodalnost in izjemno dolga kontekstna okna. Skoraj istočasno je Microsoft vključil GPT-5 v svoj ekosistem Copilot, kar pomeni, da so njegove zmogljivosti zdaj na voljo v storitvah Microsoft 365, GitHub Copilot, Copilot Studio in Azure AI Foundry. Ta korak odpira nove možnosti za avtomatizacijo, analitiko in podporo odločanju, hkrati pa prinaša vprašanja o varnosti, zasebnosti in skladnosti z zakonodajo, zlasti z evropskim Aktom o umetni inteligenci.

GPT-5 je zasnovan tako, da se prilagaja zahtevnosti naloge. Pri enostavnih vprašanjih odgovori hitro, pri kompleksnih pa uporabi večstopenjski pristop, ki vključuje načrtovanje in preverjanje korakov. Ta sposobnost, ki jo OpenAI opisuje kot »pametno

usmerjanje«, zmanjšuje verjetnost napačnih odgovorov in izboljšuje kakovost rezultatov. Poleg tega GPT-5 podpira večmodalnost. To pomeni, da umetna inteligenca ne obdeluje samo enega tipa podatkov (na primer besedila), ampak lahko razume

in kombinira različne oblike informacij – besedilo, slike, zvok, video ali celo podatke iz senzorjev. Pri rešitvi GPT-5 to pomeni, da lahko v istem pogovoru analizira dokument in sliko, na primer prebere pogodbo in hkrati interpretira priložen graf ali fotografijo.

To omogoča celovitejše odgovore, saj umetna inteligenca združuje informacije iz različnih virov in jih obravnava v skupnem kontekstu.

To je še posebej uporabno pri nalogah, pri katerih je treba združiti informacije iz različnih virov, na primer pri analizi dokumentov, ki vključujejo diagrame ali tabele. Ena največjih prednosti rešitve GPT-5 je sposobnost dela z zelo dolгими kontekstnimi okni, kar omogoča obdelavo več dokumentov hkrati brez drobljenja vsebine v več pogovorov. To pomeni, da lahko v enem koraku analiziramo celotne projekte, pogodbe in specifikacije ter dobimo konsistenten odgovor.

Integracija rešitve GPT-5 v Microsoft Copilot prinaša pomembne izboljšave pri vsakodnevnem delu. Copilot zdaj samodejno prepozna, ali naloga zahteva hitro rešitev ali poglobljeno analizo, in temu prilagodi pristop. V aplikacijah, kot so Word, PowerPoint, Excel in Teams, lahko pripravi osnutke dokumentov, povzame vsebino, izlušči ključne točke iz sestankov in poveže podatke iz različnih virov prek storitve Microsoft Graph. Copilot Studio omogoča gradnjo naprednih agentov, ki lahko izvajajo večstopenjske procese, kot so zbiranje podatkov iz različnih sistemov, preverjanje pogojev in priprava osnutkov za odobritev. GitHub Copilot z rešitvijo GPT-5 izboljšuje delo razvijalcev, saj bolje razume velike kodne baze in omogoča daljše, bolj konsistentne seje, kar zmanjšuje napake in pospešuje razvoj.

Pomembno je poudariti, da Microsoft zagotavlja visoko raven varnosti in zasebnosti. Podatki, ki jih uporabniki vnesejo v Copilot, se ne uporabljajo za učenje osnovnih modelov. Obdelava poteka znotraj meja storitve Microsoft 365, z dodatnimi zaščitami, kot so šifriranje, filtri in zagnava zlonamer-nih pozivov. Za evropske uporabnike je ključno, da je Microsoft februarja 2025 zaključil projekt EU Data Boundary, ki omogoča, da se podatki iz sto-

ritev, kot so Microsoft 365, Dynamics 365 in Power Platform, shranjujejo in obdelujejo znotraj EU oziroma EFTA. To vključuje tudi podatke, povezane s tehnično podporo, kar zmanjšuje tveganja glede prenosa podatkov in olajša skladnost z Splošno uredbo o varstvu podatkov.

Medtem ko tehnologija napreduje, zakonodaja ne zaostaja. Akt o umetni inteligenci Evropske unije je prva celovita zakonodaja na svetu, ki ureja razvoj, uporabo in trženje umetne inteligence v Evropski uniji. Sprejeta je bila julija 2024 in temelji na pristopu glede na tveganje, kar pomeni, da se zahteve razlikujejo glede na stopnjo tveganja, ki ga predstavlja posamezen sistem umetne inteligence. Cilj uredbe je zagotoviti varno, pregledno in človeku prijazno uporabo umetne inteligence, hkrati pa spodbujati inovacije. Zakon uvaja več kategorij: prepovedane prakse, visoko tvegane sisteme, omejeno tvegane sisteme in splošno namenske modele umetne inteligence (GPAI), kamor sodijo tudi veliki jezikovni modeli, kot je GPT-5. Posebno poglavje je namenjeno modelom GPAI, saj imajo široko uporabnost in potencialno sistemski vpliv.

Časovnica uveljavitve

Uredba je začela veljati 1. avgusta 2024, vendar se obveznosti uvajajo postopoma. Ključni datumi so:

- 2. februar 2025: začetek veljavnosti prepovedi določenih praks (npr. socialno točkovanje) in zahteve glede pismenosti v zvezi z umetno inteligenco.
- 2. avgust 2025: veljati začnejo pravila za modele GPAI, določbe o kaznih, vzpostavitve teles AI Office in AI Board ter obveznosti za nacionalne organe. Od tega dne morajo ponudniki novih modelov GPAI izpolnjevati osnovne zahteve, medtem ko imajo modeli, ki so bili na trgu pred tem datumom, prehodno obdobje do 2. avgusta 2027.
- 2. avgust 2026: veljati začnejo večina določb za visoko tvegane sisteme in nacionalni nadzorni mehanizmi.
- 2. avgust 2027: končni rok za usklajevanje modelov GPAI, ki so bili na trgu pred avgustom 2025.

Obveznosti za modele GPAI

Ponudniki splošno namenskih modelov umetne inteligence morajo:

- pripraviti **tehnično dokumentacijo**, ki omogoča nadzor skladnosti,
- zagotoviti **politiko avtorskih pravic** in spoštovanje zakonodaje EU,
- objaviti **povzetek učnih podatkov**, uporabljenih za treniranje modela.

Za modele z **visokim sistemskim tveganjem** (npr. tiste z izjemno velikimi računalniškimi zahtevami) veljajo dodatne zahteve, kot so ocena tveganj, izvajanje varnostnih ukrepov, poročanje o incidentih in zagotavljanje kibernetske zaščite.

Institucionalni okvir

Od avgusta 2025 delujeta **AI Office** pri Evropski komisiji, ki nadzira izvajanje uredbe, zlasti glede modelov GPAI, in **AI Board**, ki združuje predstavnike držav članic za usklajevanje in svetovanje. Poleg tega morajo države članice imenovati nacionalne nadzorne organe in zagotoviti njihovo operativnost.

Kaj to pomeni v praksi

Akt o umetni inteligenci EU zahteva,

da podjetja in ponudniki rešitev ume-
tne inteligence vzpostavijo robustne
postopke za skladnost, vključno z
dokumentacijo, oceno tveganj, nad-
zorom kakovosti in transparentno-
stjo. Za modele GPAl, kot je GPT-5, to
pomeni dodatno odgovornost glede
varnosti, avtorskih pravic in pregle-
dnosti učnih podatkov. Uredba bo v
celoti operativna do leta 2027, vendar
so ključne obveznosti za GPAl že v ve-
ljavi.

Microsoftov pristop k odgovorni
umetni inteligenci temelji na šestih
načelih, to so pravičnost, zanesljivost,
varnost, zasebnost in varnost podat-
kov, preglednost in odgovornost. Ta
načela so vključena v Microsoftov
standard Responsible AI, ki določa
postopke za razvoj, testiranje in uva-
janje rešitev umetne inteligence. Za
uporabnike to pomeni, da je treba ja-
sno označevati vsebine, ustvarjene z
umetno inteligenco, zagotoviti člove-
ški nadzor pri pomembnih odločitvah
in poskrbeti za varnost podatkov.

Praktične uporabe rešitve GPT-5 so
številne. Model lahko pripravi primer-
jalne analize več dokumentov, po-
vzame dolge zapise in izlušči ključne
informacije, pripravi akcijske načrte iz
zapisnikov sestankov ali izvede več-
stopenjske procese prek agentov v
Copilot Studiu. Pri razvoju program-
ske opreme omogoča boljše razu-
mevanje kompleksnih kodnih baz in
avtomatizacijo nalog, kot so refaktori-
ranje in testiranje. Vendar pa kljub na-
predku ostaja potreba po človeškem
nadzoru, saj lahko napačna uporaba
ali preveliko zanašanje na umetno in-

teligenco privede do napak.

Pri uvajanju takšnih tehnologij je
priporočljivo začeti z jasnimi primeri
uporabe, pri katerih je mogoče meriti
učinek, in vzpostaviti varovalke, kot so
politike označevanja vsebin umetne
inteligence in postopki za preverjanje
rezultatov. Pomembna sta tudi izo-
braževanje zaposlenih o zmožnostih
in omejitvah umetne inteligence ter
spremljanje skladnosti z zakonodajo.
Dokumentiranje primerov uporabe,
virov podatkov in postopkov prever-
janja izhodov bo pomagalo pri doka-
zovanju skladnosti z Aktom o umetni
inteligenci EU in notranjimi politika-
mi.

Prihodnost umetne inteligence se
premika od preprostih orodij za od-
govarjanje na vprašanja k digitalnim
sodelavcem, ki lahko izvajajo kom-
pleksne naloge in sodelujejo z ljudmi
pri doseganju ciljev. To prinaša prilo-
žnosti za večjo učinkovitost in inova-
tivnost, hkrati pa zahteva odgovoren
pristop, ki združuje tehnološke zmo-

žnosti z etičnimi načeli in pravnimi
zahtevami.

GPT-5 in Copilot jasno kažeta, da
vstopamo v obdobje, ko bo umetna
inteligence postala sestavni del na-
šega vsakdana. Uspeh pa bo odvisen
od tega, kako premišljeno in varno
jo bomo uporabljali. Čeprav takšna
orodja prinašajo izjemne priložno-
sti za večjo produktivnost in inova-
tivnost, se moramo zavedati tudi
tveganj. Vsakič, ko delimo podatke
z modeli, obstaja možnost razkri-
tja občutljivih informacij, poslovnih
skrivnosti ali osebnih podatkov. Zato
je nujno, da pred uporabo dobro pre-
mislimo, katere podatke vključujemo
v pozive in dokumente, ter vzpostavi-
mo jasna pravila za varno delo z ume-
tno inteligenco.

Naj bo osnovno vodilo preprosto: de-
limo le tisto, kar bi brez zadržkov za-
upali tudi zunanjim partnerjem, in
vedno preverimo, ali so podatki ustrez-
no zaščiteni skladno z zakonodajo in
internimi politikami.

Iztok Vozelj

Triki za uporabo aplikacij – OAS in ustvarjanje Data Flowa

Kaj pravzaprav je **Data Flow**, s katerim lahko trenutno zelo enostavno pridemo do
informacij na osnovi združevanja različnih virov podatkov?

Data Flow je vizualno orodje v stre-
žniku Oracle Analytics, ki omogoča,
da združujemo podatke iz več virov,
čistimo in preoblikujemo podatke,
ustvarjamo nove stolpce z izračuni,
uporabimo strojno učenje (ML) in/ali
umetno inteligenco (UI) ter shрани-
mo končne podatke kot nov dataset
(zbirko podatkov), ki ga nato upora-
bimo za vizualizacije, nadzorne plo-
šče ali napovedne modele. Glavna
prednost je, da lahko vse to naredi-
mo brez pisanja SQL po korakih, saj
deluje z grafičnim vmesnikom (klikaj
in vleci).

Pa razjasnimo posamezne pojme za

boljše razumevanje.

- Dataset predstavlja zbirko podat-
kov, običajno tabelo ali rezultat
uvoženega podatkovnega vira.
- Subject Area je semantična plast,
ki organizira podatke (hierarhije,
mere, dimenzije) iz modela BI.
- Step (korak) pomeni posamezno
operacijo v Data Flowu – npr. zdru-
žitev, filtriranje, izračun ipd.
- Join predstavlja združitev dveh ta-
bel/datasetov po skupnem stolp-
cu.
- Aggregate združuje podatke po
ključu z izračunom (npr. SUM, AVG,
COUNT).

- Expression/Formula predstavlja iz-
raz, ki vrača vrednost (kot Excelova
formula ali izraz SQL).
- Catalog je osrednje mesto v OAS,
kjer so shranjeni vsi objekti (data-
seti, projekti, data flowi).

Pa ustvarimo svoj nov data flow. Tu-
kaj se najprej prijavimo v OAS, kli-
knemo na gumb Create v zgornjem
levem meniju in izberemo Data
Flow, kjer se nam odpre Data Flow
Editor – prazen delovni prostor z mo-
žnostjo dodajanja korakov. S tem se
v ozadju naredi nova opredelitev ob-
delave podatkov. To je t. i. »recept«,

ARTIKEL	OPIS	ATP_DATUM_NAP	KOLICINA_NAPO
This column contains 100% unique values.	This column contains 100% unique values.		
A ARTIKEL	A OPIS	ATP_DATUM_N...	KOLICINA_NA...
000142078	NN000 gG 40A/500V RWE K	02/28/2025	342
000142079	NN000 gG 50A/500V RWE K	02/14/2025	1,746
000142080	NN000 gG 63A/500V RWE K	02/07/2025	138
000142081	NN000 gG 80A/500V RWE K	02/04/2025	93

kako iz vhodnih podatkov pridemo do končnih rezultatov.

Zdaj moramo dodati še podatke, in sicer s tem, da kliknemo Add Data na levi strani in izberemo vir podatkov. Tukaj izbiramo med Dataset – obstoječi naloženi podatki (npr. Excel, CSV, tabela SQL), Subject Area (logični pogled na več tabel iz modela BI) in Database Connection (neposredna povezava na zunanjo zbirko, npr. Oracle DB, strežnik SQL ipd.). Nato potrdimo

želeni podatkovni vir z gumbom Add. Zavedati se je treba, da se podatki ne kopirajo takoj, ampak jih Data Flow obdeluje šele ob zagonu.

Ko imamo vhodne podatke, začnemo graditi tok korakov. Vsak korak vzame podatke iz prejšnjega koraka, jih obdela in posreduje naprej. Pri tem imamo različne možnosti, kako podatke med seboj povezati (join). Vedno pa moramo podatke povezovali med sabo na osnovi skupnega stolpca (npr. šifra artikla, partnerja,

naslova itn.). Naročila imamo npr. v eni tabeli, podatke o partnerjih pa v drugi.

Zdaj so med seboj povezani različni podatkovni viri. Ostane nam samo še to, da nastavimo izhod oziroma kam naj se podatki shranijo. Tukaj kliknemo gumb + za nov korak na koncu toka, izberemo možnost Save Data ter nastavimo ime dataseta, lokacijo (navadno v OAS kot dataset) in format (če gre v zunanjo zbirko) ter kliknemo gumb Save. Pri tem bo Data Flow ob zagonu ustvaril novo tabelo z rezultati in jo shranil v katalog, da jo lahko uporabimo pri analizah.

Ostane nam samo še to, da zažene in preverimo rezultate. Pri tem kliknemo na gumb Run (Zaženi) v zgornjem desnem kotu (počakamo, da se izvede (status je viden v spodnjem delu okna), gremo na možnost Catalog → Datasets in najdemo svoj dataset. Tega samo odpremo in preverimo svoje podatke. Pri tem je dobro vedeti, da Data Flow ne posodablja rezultatov samodejno; če se izvorni podatki spremenijo, moramo ponovno zagnati tok.

Da pa boste pri svojem delu zadovoljni in ne bo hude krvi pri uporabi, pa datasete pogosto shranjujete (ikona diske), da ne izgubite svojega dela. Preimenujte korake, da bo logika toka jasna (npr. »Združi stranke in naročila«), uporabite sample (vzorke) za velike količine podatkov, da pohitrite razvoj, in seveda delite Data Flow z drugimi uporabniki prek kataloga.

Create Dataset Create Connection

From a File, Subject Area, or Connection Search

Drop data file here or click to browse
 Local Subject Area
 ETI_Cloud
 Infor_1
 Infor_Produkcija

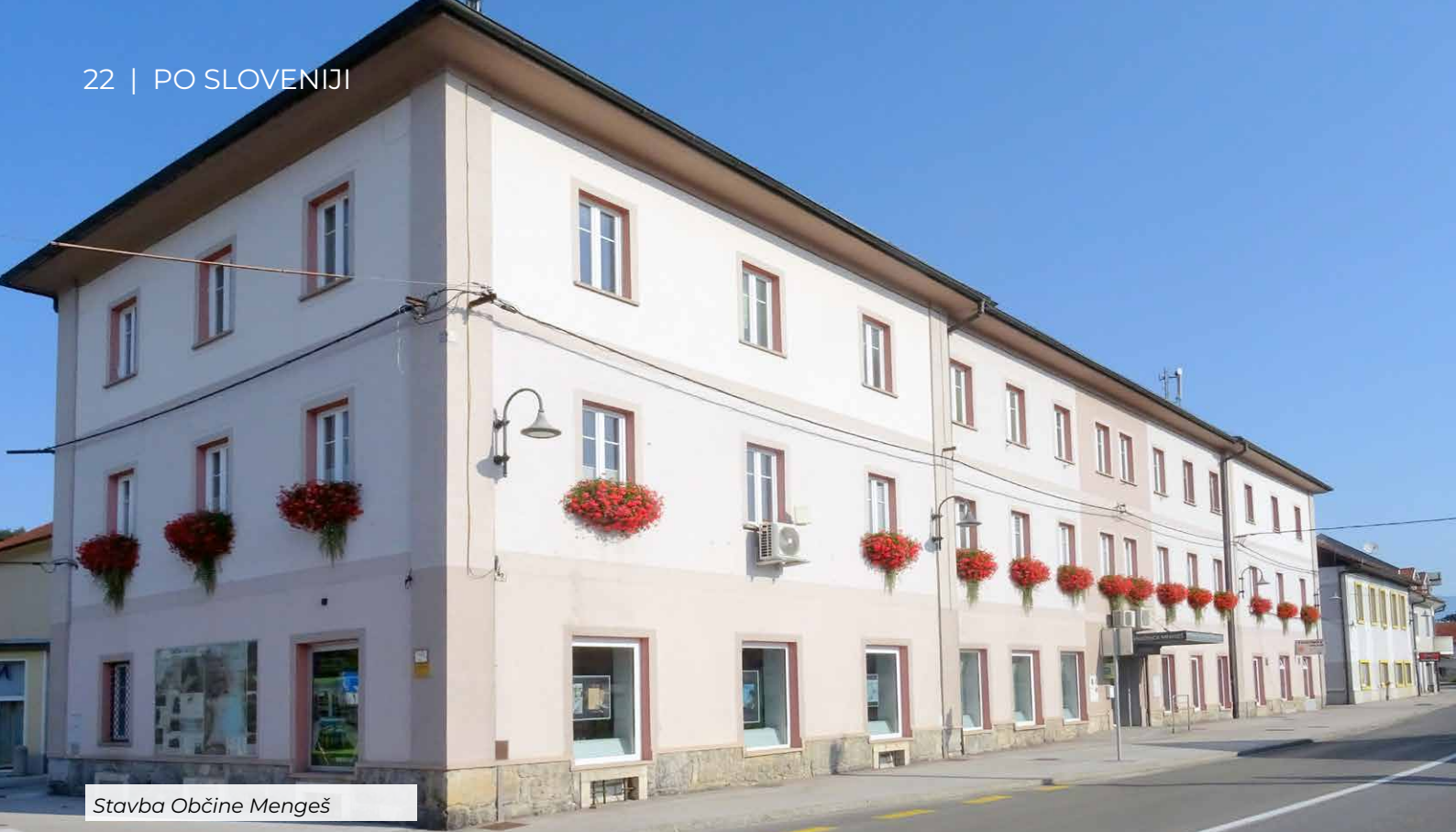
jiga

ETI Prodaja ... ETI Nabava

Join ETI Nabava - ETI Prodaja

☒ Inner
☐ Inner
☐ Left (All from ETI Nabava)
☐ Right (All from ETI Prodaja)
☐ Full Outer

ETI Prodaja =

Stavba Občine Mengeš

Darko Dolinar

Osrednjeslovenska regija, Mengeš

Letošnje poletje je bilo precej vroče. Bilo pa je tudi veliko dežja z močnimi nevihtami, ki jih je spremljal močan veter, ponekod je padala tudi toča.

Slovenija je razdeljena na 12 statističnih regij. Osrednjeslovenska regija je osma po vrsti in zajema 25 občin. Občine v osrednjeslovenski regiji so: Borovnica, Brezovica, Dobrepolje, Dobrova - Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Domžale, Grosuplje, Horjul, Ig, Ivančna Gorica, Kamnik, Komenda, Ljubljana, Logatec, Log - Dragomer, Lukovica, Medvode, Mengeš, Moravče, Škofljica, Šmartno pri Litiji, Trzin, Velike Lašče, Vodice in Vrhnika. Občina Mengeš ima površino 22,5 kvadratnega kilometra in 8279 prebivalcev. Podatek je iz leta 2025. Župan Občine Mengeš je Bogo Ropotar. Pred njim je bil župan Franc Jerič. Naselja v Občini Mengeš so Dobeno, Loka pri Mengšu, Mengeš in Topole. Največji kraj v občini je Mengeš, ki je tudi mesto. Šteje 8684 prebivalcev in je 24. po velikosti v Sloveniji. Občina Mengeš je do leta 1994 spadala k Občini Domžale. Naj naštejemo nekaj objektov, ki spadajo pod občino. Najprej naj omenim osnovno šolo. Ta leži nad zahodnim delom mesta. Pred dvema letoma jo je zalila voda. Videti je, da so to sanirali. Sredi septembra so odprli prizidek. Ko sem šel nekaj tednov nazaj mimo, sem opazil novo telovadnico ali športno dvorano. Po radiu je bilo objavljeno, da ima šola prostora za tisoč učencev. Po vide-

nem se mi to zdi težko verjetno. Pri šoli je izredno kakovosten parkirni prostor. Je pa dostopni most do šole preozek. Ob njem bi morali izdelati še enega takšne širine. V Občini Mengeš so še zdravstvena postaja, gasilski dom, Dom počitka in pošta. V Mengšu se je rodil pisatelj Janez Trdina (1830–1905). Najbolj znan je po Bajkah in povestih o Gorjancih. Njegova rojstna hiša stoji blizu cerkve. Sedaj je notri Melodija Mengeš. Pomembna osebnost v Mengšu je bil Matija Blejc s partizanskim imenom Matevž. Rojen je bil 14. februarja 1914 v Mengšu. Po poklicu je bil krojaški mojster. Med drugo svetovno vojno je bil borec Mengeško-moravške čete v Kamniškem bataljonu. Nato je bil njegov komandant. Padel je 24. decembra 1942 na Kostanjski planini kot komandant Kokrskega odreda. Njegova rojstna hiša je stala v Mengšu nasproti zdravstvene postaje. Tam je danes spomenik. Skozi Mengeš vodi cesta v smeri jug-sever. Imenuje se Slovenska cesta. Nekoč se je ta cesta imenovala Kidričeva cesta. Na vzhodu in severu Mengša je bila pred leti zgrajena obvozna cesta. Od podjetij bi omenil Lek ali Novartis. Ne vem natančno, kaj je pravilno. Potem je tukaj še Filc Mengeš. Na severozahodnem delu je še industrij-

ska cona. Pa še kaj bi se našlo. Precej nizko nad Mengšem letijo avioni, ki pristajajo na letališču Brnik ali vzletajo z njega.

Sem pa poleti imel nekaj voženj po Sloveniji. Enkrat sem se peljal čez Škofjo Loko, Železnike in Zali Log do Sorice. Tista cesta je ozka. Bal sem se, da mi navzdol pripelje kak kolesar bolj po sredini ceste, da bi se mi zalezel v avtomobil. Sem se kar oddahnil, ko sem se srečno pripeljal na Sorico. Od tam sem se peljal v Bohinj. Ob drugi uri popoldne je bilo še sončno. Ob tretji uri je že deževalo. Zato sem se odpeljal domov.

Občine sem fotografsko obdelal že pred poletjem. Poleti sem poskusil kje narediti še kakšno izboljšavo. Fotografija Občine Zgornja Kungota se mi je zdela že pred dvema letoma, ko sem jo naredil, povsem zanič. Krivo je bilo vreme, ki je bilo povsem megleno. Kar ni prišlo na vrstni red. V nedeljo sem krenil gor. Prek Celja, Slovenske Bistrice in Maribora do Zgornje Kungote. 120 kilometrov je do gor. Sem se kar oddahnil, ko je bilo v Kungoti povsem jasno. Vračal sem se prek Lenarta, Trnovske vasi in Ptuja. Vsakozi sem vozil po stari avtomobilski cesti. Nič po avtocesti.

Vir podatkov: Wikipedija

 PRVA
PRVA Osebna zavarovalnica, d.d.

ETI

HITRI DOSTOPI DO KAKOVOSTNIH ZDRAVSTVENIH STORITEV

V družbah ETI in ETI Proplast, d.o.o. nam vaše zdravje veliko pomeni!

Zato zaposlenim, pa tudi družinskim članom zaposlenih, omogočamo ugodno vključitev v dodatno zdravstveno zavarovanje PRVA Zdravje kolektivno, ki ga nudi PRVA Osebna zavarovalnica, d.d.

Naše podjetje želi, da v primeru bolezni ali poškodbe niste sami – zavarovanje vam omogoča hitrejšo pot do diagnoze, zdravljenja in okrevanja.

Kako se vključite?

- Zaposleni oddate soglasje za vključitev v kadrovski službi.
- Ožje družinske člane lahko vključite z elektronsko pristopno izjavo, ki jo prejmete prav tako v kadrovski službi.

Za več informacij in pomoč pri sklenitvi so vam na voljo:

- prijazne sodelavke v kadrovski službi: **03 56 57 414**,
- Prvini svetovalci na brezplačni številki: **080 88 08**,
- ali pa nam pišite na **info@prva.si**.

Poskrbite za svoje zdravje in zdravje svojih najbližjih – ker je skrb lažja, ko niste sami.

Mojca Medvešek, članica PIGD ETI Izlake

Gasilke in gasilci PIGD ETI Izlake

uspešni na meddruštvenih gasilskih tekmovanjih

Članice in člani PIGD ETI Izlake smo bili v letošnji pomladi in na začetku poletja zelo aktivni in zelo tekmovalni.

V GZ Zagorje ob Savi je potekalo sedem tekmovanj, ki so jih organizirala prostovoljna gasilska društva PGD Zagorje – mesto, PGD Mlinše, PGD Tirna, PGD Šentlambert, PGD Podkum, PGD Čolnišče in PGD Padež.

V okviru meddruštvenih gasilskih tekmovanj prostovoljnih gasilskih društev smo se članice in člani udeležili kar šestih od skupno sedmih organiziranih tekmovanj. Na teh smo se pomerili v vaji s hidrantom in vaji raznoterosti, pri katerih smo znova pokazali svojo usposobljenost, timsko sodelovanje in požrtvovalnost. Naša ekipa je s svojo predanostjo, ekipnim duhom in znanjem prispevala k odličnim rezultatom, kar nas še dodatno motivira za prihodnje izzive.

Hvala vsem članicam in članom PIGD ETI za zagnanost in odlično sodelovanje.

Z gasilskim pozdravom »Na pomoč«

Članice na tekmovanju v Zagorju (PGD Zagorje – mesto)

Članice in člani na tekmovanju v Tirni

Članice in člani na tekmovanju v Šentlambertu

Mešana ekipa na tekmovanju na Podkumu

Mešana ekipa na tekmovanju v Padežu, pokal

Mešana ekipa na tekmovanju v Čolniščah

Mešana ekipa na tekmovanju v Padežu, pokal

Antonija Šramel

ETI-jevi pohodniki

Julija je bil organiziran pohod na Skuto. Skuta je 2532 m visoka gora, ki leži v osrčju Kamniško-Savinjskih Alp. Z vrha se nam odpre lep razgled na njihove najvišje vrhove.

Na začetku septembra smo se pohodniki odpravili v Tolminska korita. Tolminska korita so dolga 200 m, široka pa od 5 do 10 m. Ob levem bregu reke Tolminke je manjši kraški izvir s termalno vodo, ki ima v povprečju 19 stopinj Celzija. Ob sotočju reke Tolminke in Zadlaščice je tudi najnižja točka Triglavskega narodnega parka. V bližini Tolminskih korit so tudi korita Zadlaščice, v katerih je zagozdena skala v trikotni obliki. Zaradi svoje oblike in videza je dobila ime Medvedova glava.

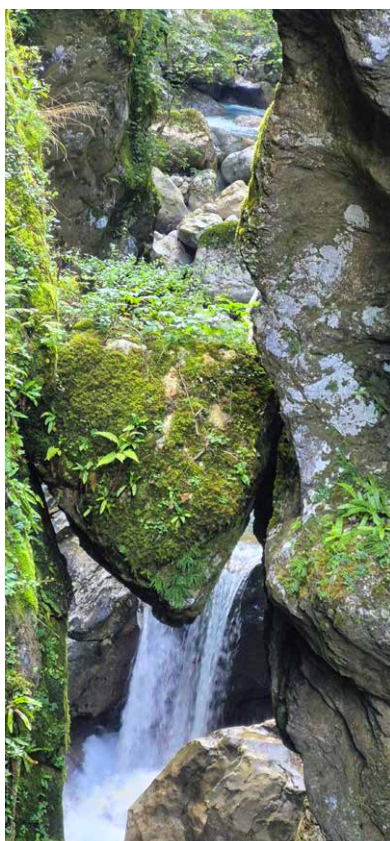
Pot nas je zanesla tudi v Čadrag, kjer so ob čiščenju kala našli 6500 let star les jelke, katerega starost so potrdili na dunajski univerzi. Les ima odlične lastnosti za izdelavo glasbil. Lastnik nam je pokazal piščal, ki je izdelana iz tega lesa.

Skuta

Tolminska korita

Medvedova glava

Piščal

Jernej Kovačič

Reportaža s Teka in pohoda po zagorski dolini 2025

Tekalci

Pohodniki

Športno društvo Izlake je v sodelovanju z Zavodom za šport ter ob podpori Občine Zagorje ob Savi, Športne unije Slovenije in Fundacije za šport v soboto, 3. 8. 2025, s startom ob 18. uri organiziralo tradicionalni 20. Tek in pohod po zagorski dolini. Poleg glavnega teka na 10,3 km je bil organiziran tudi tek na 4,6 km. Glede na starost istočasno startajo otroci na 300, 500 in 1000 m ter invalidi na 200 m. Teki na 200, 300 in 500 m so netekmovalnega značaja in vsi udeleženci prejmejo medalje. Pohodniki so startali ob 9.15 in se podali na 7,5 km dolgo progo.

Glavni tek na 10,3 km ima start pod trojanskim klancem. Je lahka proga, ki se skoraj ves čas spušča po glavni cesti skozi Izlake in Kisovec do središča Zagorja ob Savi, kjer je bil pred Tržnico pod uro tudi cilj. Pri spominskem obeležju v čast kolesarja svetovnega razreda Primoža Rogliča je start teka na krajši progi.

Skupaj se je prireditve udeležilo 526 posameznikov, od tega 505 tekačev in 21 pohodnikov. Teklo je 222 otrok, šest invalidov ter 66 tekačev na 4,6 km in 211 na 10,3 km. Absolutno sta na 10,3 km zmagala Alina Shevtsova s časom 42.00 v ženski in Tadej Grilc s časom 33.31 v moški kategoriji. Hkrati 10,3-kilometrsko proga šteje tudi za občinsko prvenstvo v uličnih tekih – zmagala sta Nives Ojstršek in Angelo Korič. Na 4,6 km sta se zmage veselila Mila Trkulja s časom 19.02 in Lukas Dovnik s časom 14.51.

Tudi letos je na prireditvi sodelovala naša ekipa ETI GROUP z devetimi tekači in tremi pohodniki. Na 10,3 km sta bila najhitrejša Sabina Pešec s časom 57.26 in Jakob Jesenšek s časom 40.50. Na 5 km je bil najhitrejši Marjan Dolinšek s časom 24.36.

Pri organizaciji teka je letos sodelovalo 121 prostovoljcev, od tega 55 predstavnikov Športnega društva Izlake, 54 predstavnikov prostovoljnih gasilskih društev in 12 predstavnikov Rdečega križa Slovenije.

Rezultate in slike s prireditve najdete na www.sdizlake.si.

Helena Knez

Družinski pohod na Čemšeniško planino

Družinski pohod na Čemšeniško planino ob 75-letnici ETI-ja smo izvedli 24. 5. 2025. Vodniki PD Zagorje ob Savi in prostovoljci smo poskrbeli, da je bila pot varna, prijetna, poučna in malce igriva.

Za ta pohod smo pot posebej polepšali oziroma opremili, da nismo le hiteli, temveč smo ob poti tudi kaj novega izvedeli, se česa naučili in se hkrati zabavali. Ob poti so nas spremljali zapisi in fotografije, povezani s tovarno ETI – od začetkov, ki segajo v leto 1950, pa vse do danes, ko je na lokaciji Izlake zaposlenih več kot 1000 ljudi, proizvodnja pa je že zelo avtomatizirana in robotizirana. Na Prvinah, na nadmorski višini 870 m, se je zbrala pisana družina pohodnikov, ki si je želela skupnega druženja. Naši najmlajši so prejeli kartončke in navodila: od starta do cilja so na določenih lokacijah zbirali štampljke za opravljene naloge, ob poti pa so jih čakale tudi poučne delavnice. Strumno in veselo smo krenili na pot. Zelo motivirano so stopali naši najmlajši,

radovedni, kako bo videti prva delavnica – tam so se učili narediti kavbojski vozel. Vozli jim niso povzročali težav, prav uživali so. Nadaljevali smo po nemarkirani poti proti Jelenovemu rogu. Jelenov rog – Jelenč je razgledna točka na nadmorski višini 1039 m, kjer so nas pričakali čudoviti razgledi proti Kumu, Mareli, Roviškemu vrhu, Zasavski gori, Slivni, Limbarski gori, Kalančku, Kolovraški Rebri in vsem pod Čemšeniško planino ter seveda pogled na našo tovarno ETI Izlake. Po razgledovanju smo nadaljevali pot do druge delavnice, na kateri so otroci sestavljali sestavljanke, iskali pare in se prek igre spoznavali z gorskimi rožami. Nato nas je čakala še tretja delavnica, pri kateri so spoznali markacijo, jo narisali in prejeli kot medaljo. Ugotovili so, da jim manj-

Pohodniška ekipa na Prvinah

Prva delavnica – VOZLI

Jutro na Jelenovem Rogu

Druga delavnica - SPOMIN

ka le še ena štampljka, zato smo urno pohiteli naprej. Na Čemšeniški planini so prejeli zadnjo štampljko in si prislužili majhno darilce. V Koči na Čemšeniški planini smo se skupaj okrepčali, se malo pozabavali in se polni lepih vtisov vrnili na izhodišče – Prvine. Svež zrak, sonce in čudoviti razgledi so nam še dodatno polepšali dan. Iskrena pohvala našim najmlajšim udeležencem in seveda tudi vsem ostalim za čudovito druženje, ko smo skupaj zapisali še eno lepo zgodbo in ustvarili dragocene spomine ob 75-letnici ETI-ja.

Srečno in varen korak!

Delovna ekipa na Prvinah.

Na Čemšeniški planini

Tretja delavnica – MARKACIJA

Razgledi v našo dolino.

Otroci so dobili še zadnji žig

In si prislužili nagrado.

Jano Grden

ZASAVSKI POHODNIKI S KUMA NA TRIGLAV

Tudi letos smo se pohodniki veterani iz Zasavja – Zagorja, Trbovelj in Hrastnika – podali na naš že šestnajsti pohod od Kuma do Triglava. Smo člani različnih veteranskih in domoljubnih organizacij – veterani OZVVS, združenje SEVER, zveza ČASTNIKOV in člani za vrednote NOB. Dva člana te pohodniške skupine pa sva tudi iz ETI-ja, jaz, še aktiven oziroma zaposlen, in pa upokojeni Mirko Drnovšek. Pohod je del tradicionalnih vsakoletnih pohodov na Triglav v spomin na leto 1944 in na leto 1991 ob osamosvojitvi, ko so se patrulje povzpele na vrh Triglava in izobesile slovensko zastavo. Letos je bil to skupno 39. pohod.

Na pot smo se podali v nedeljo, 6. julija, zaključek pohoda pa je bil v soboto, 12. julija na Pokljuki – Rudnem polju. Pot nas je vodila od Kuma proti Podkumu, Polšniku, Mamolju, Litiji, Jevnici, Dolskem, Črnučam, Tacnu,

Naklem, Radovljici in Bohinjski Beli in do vojašnice na Pokljuki, kamor smo prispeli v četrtek, 10. julija, od tu pa smo se naslednji dan odpravili proti vrhu. Na vrhu Triglava in nato na Kredarici je bila v petek, 11. julija, krajša slovesnost, naslednji dan v zgodnjih jutranjih urah pa smo odšli proti Pokljuki.

Tu je bila nato glavna slovesnost z mimohodom praporščakov ter vseh pohodniških skupin in drugih pohodnikov, ki so se povzpeli na Triglav. Druge pohodniške skupine, ki se udeležijo pohoda na Triglav, gredo z NANOSA, iz ANKARANA, s CERJA, iz KOPRA in RADOVLJICE.

V teh šestnajstih letih naših pohodov smo prehodili različne poti, vsako leto pa smo izbirali malo drugačno pot oziroma traso. Tako da smo prehodili vse od Menine planine, Čemšeniške planine, Zasavske Svete gore, Janč, Krima, Rašice, Jošta nad Kranjem, Starega vrha, Soriške planine, Vodiške planine, Jelovice in naprej, kamor koli smo imeli v načrtu – ali proti Bledu, Bohinjski Beli, Bohinjski Bistrici ali Stari Fužini, vedno smo morali priti do vojašnice na Pokljuki ali koč na Uskovnici, od koder smo naslednje jutro startali proti vrhu Triglava. V teh letih smo doživeli veliko lepih in manj lepih trenutkov, vročine, neviht, žuljev in bolezni ter prehodili več kot 3200 kilometrov, kajti vsaka trasa je dolga okrog 200 kilometrov, najdaljša pa je merila nekaj čez 240 kilometrov. Vendar ostanejo predvsem lepi spomini.

Pozdrav vsem v imenu pohodniške skupine Kum-Triglav

LOGISTIKA : Tenki v akciji

Dejan Pangeršič

Tour de France 2025

Že lani smo se dogovorili, da gremo na Dirko po Franciji 2025 (TdF 2025), pa naj stane, kar hoče, oziroma tudi če »Rogla« ne bo šel na Tour.

Res, da bi bil brez Primoža dogodek pol manj zanimiv (kakor npr. letošnja Vuelta – ko to pišem, smo ravno zakorakali krepko v drugi teden dirke, pa skoraj nihče od meni znanih kolesarjev ne spremlja ali komentira Vuelta 2025!), ampak smo rekli, da gremo s kombijem, pa tudi če spimo ob cesti. Čeprav smo v letih, ko nam udobje postelje nekaj pomeni, in nekaj denarja tudi imamo, pa smo se vendar odločili za spanje v kombiju in se presenetljivo zadovoljivo znašli na francoskih cestah. Smo pač malo eksperimentirali. Padla je odločitev, da si ogledamo tri gorske etape v tretjem tednu, in sicer 16. etapo Montpellier–Mont Ventoux, 18. etapo Vif–Courchevel (Col de la Loze) in 19. etapo Albertville–La Plagne.

Na dan počitka smo prvič odpeljali vzpon na Mt. Ventoux.

Že leta 1350 je o vzponu na Mt. Ventoux v svojih pismih pisal renesančni pesnik Francesco Petrarca (tisti filozof in teolog, ki je bil »zaljubljen« v Lauro). Prvi dokumentiran vzpon na goro vetra je opravil 26. 4. 1336 z bratom Gherardom in dvema služabnikoma. Pot so začeli v vasi Malaucène ob vznožju gore. Na poti navzgor so srečali starega pastirja, ki je rekel, da je na goro plezal pred približno petdesetimi leti in našel le skale in trnje ter da tega pred njim ni storil še nihče drug. Brata sta nadaljevala pot, Gherard, ki sta mu sledila služabnika, po grebenu, Petrarka pa je ves čas iskal lažjo, čeprav daljšo pot. Na vrhu sta našla vrh, imenovan Filiolus ali »Mali sin«, s katerega se jima je odprl pogled na široko okolico. Seveda je Petrarka vzel v roke Sveto pismo in izlzpovedi sv. Avgušтина prebral »In ljudje se čudijo višini gora, mogočnim valovom morja, širokim rečnim strugam, krogu oceana in vrtenju zvezd, vendar ne razmišljajo o sebi.« Čeprav znanstvena srenja močno dvomi v resničnost dogodka, mu pa jaz vsekakor verjamem glede »razmišljanja o sebi«. Ker po skoraj 21 kilometrih in 1569 višinskih metrih (najprej eno Trebeljevo, potem en Kum, potem dvoje Trojan in na koncu skoraj kilometer 10-odstotnega naklona) začneš tuhtati, kaj ti je, da se spraviš v julijski vročini na ta hrib. Vmes celih 10 kilometrov nobenega ovinka, sicer po gozdu, am-

Eden izmed dvobojev dveh najboljših - na Mt. Ventoux

Dve legendi - Dami Z. in El Diablo Didi Senft

pak je huda. Navadni smrtniki smo se gor peljali približno 7 km/h, pol-profesionalci celo 11, profesionalci pa približno 22 km/h. Po tistem, ko približno tri ure noge pečejo, pljuča stiskajo, križ boli, v glavi razbija in so dlani mravljinčaste, je na koncu srce vendarle zadovoljno, možgani so spočiti in duša čista. Ga ni lepšega! Spust je bil pa legendaren – v pol ure smo bili na pivu v mestecu Be-doin.

No naslednji dan, na dan dirke, sva z Andrejem podvig ponovila, tokrat le do spodnje postaje smučišča Chalet Reynard, dobrih 6 kilometrov

Kje greva - levo ali desno?

Luka v Grupettu proti Mt. Ventoux

Moho v Grupettu proti Mt. Ventoux

pod vrhom Mt. Ventoux. Ker naprej so nas spuščali izključno peš. Prej so nas policaji sicer ustavljali in podili s koles, a po 20 metrih smo se spet usedli nazaj in pognali kolesa proti vrhu. Skoraj nemška Ordnung und Disziplin z balkanskim pridihom.

Ustalila sva se na daljši ravnini med dvema ovinkoma približno 7,5 kilometra pod vrhom in potrpežljivo čakala zleknjena v travi. Okoli naju je bilo okrog 500 navijačev, pijačo in nekaj prigrizkov sva imela s sabo, navijanje je bilo bučno, animator, oblečen v modrega dinosavra, pa nas je dve uri zabaval in z mehiškimi valovi držal v pripravljenosti. Ravno prava lokacija za možen skok ali pobeg. No, in po treh urah čakanja so prižgali mimo najprej ubežniki (Hely, Buitrago in poznejši zmagovalec Paret-Peintre), nato Jonas in Pogačar in nato skupina s Primožem, ki sva ga še najbolj čakala. Ravno pred zgornjim ovinkom je Primož kot s fračo izstreljen skočil in pomočniško potegnil Lipowitza za seboj vse do cilja ter mu pomagal povečati prednost pred zasledovalcem v skupni razvrstitvi Onleyem.

Preostali naši so z grupetom počasi pripeljali do cilja pred časovno zaporo.

V zvezi z Mt. Ventouxem še dve informaciji – daleč največji aplavz in huronsko navijanje je prejel Wout van Aert. Tip je res ikona kolesarstva in prav privoščili smo mu zmago nad Pogačarjem v zadnji etapi na Montmartre. Druga informacija pa je, da nas je bilo navijačev tega dne samo na vzponu na Mt. Ventoux po moji oceni blizu 50.000. Pet ur so se vile strnjene kolone kolesarjev v dolino, pa še ni bilo videti konca.

Na dan ravninske 17. etape smo se odpravili v vas Brides les Bains, ki je izhodišče za vzpon na 2304 metrov visoki Col de la Loze prek Meribela in Courchevela. Za kakšen večji kolesarski podvig midva nisva imela volje, zato sva dan preživela med raziskovanjem okolice. Je pa Dami opravil 147-kilometrski (in 4647 višinskih metrov) izlet na Col de la Loze, ND du Pre in La Plagne. Na dan 18. etape sva se z Andrejem odločila, da še midva odpeljeva klanec, ampak s smrtno strani čez Meribel (kot 17. etapa TdF 2023) in ne čez Courchevel kot večina drugih. Na 22,4-kilometrskem vzponu se dvigneš za 1715 metrov in prav zanimivo postane zadnjih 5 kilometrov, ko se 3 metre široka betonska servisna pot smučišča nekajkrat postavi navpično tudi na 23 %. Tukaj nekje je Pogi leta 2023 izjavil 'I'm Gone, I'm Dead', zaostal 5 minut za Jonasom in praktično že izgubil Tour.

Legendarni Mt. Ventoux

zadnji kilometer v meglo proti vrhu Col de la Loze

Vodilna skupina v dežju proti vrhu La Plagne

Col de la Loze

Na vrhu so naju čakali dež, megla, vmes toča, približno 6 stopinj Celzija in ogromno navijačev v pelerinah, bundah in kapah. Pet ur zmrzovanja se je obrestovalo, ko je izza ovinka približno 120 metrov pred ciljem najprej priletel O'Connor, nekaj minut za njim pa Pogačar z 10-sekundno prednostjo pred Jonasom. Malo manj kot minuto za njima se je pripeljal Primož na sedmem mestu, skoraj minuto za njim pa še Lipowitz. Huronsko navijanje je trajalo ves čas, tudi ko sva se že začela spuščati

po isti strani v dolino kakšne pol ure po prihodu Primoža v cilj. V dolino je šlo dosti lažje, čeprav sva skoraj zmrznila.

Sledil je premik v mesto Moutiere, od koder smo naslednji dan startali proti mestu Aime in navzgor proti cilju 19. etape La Plagne. Nič kaj zahteven vzpon dolžine 21 kilometrov z 1443 metri vzpona, kot približno osemkrat na Trojane. Čisto do vrha je bilo nemogoče priti pravi čas, uboge 4 kilometre vzpona sva deloma prepešala, ker so bili poli-

Fantastičen razgled z vrha Mt. Ventoux

Rogla tik pred vrhom Col de la Loze

caji postavljeni na vsakih nekaj sto metrov in zelo odločni, da nas spravijo s koles. Usidrala sva se pri naših iz Brežic in spokojno čakala v dežju pod britanskim avtodomom na prihod ubežnikov in glavnine.

Zaradi bolnih krav so organizatorji skrajšali to etapo, ki je veljala za eno najtežjih letos. Fantje so imeli srečo, ker je deževalo ravno na tem 5-kilometrskem pasu vzpona, kjer smo čakali mi. Mi pač malo manj, a vse mine, ko priletijo fantje mimo. Primož je šel na vse ali nič in odvozil skoraj celo etapo v pobegu, vse do mesta Aime. Do vznožja La Plagne je prispel s približno 30 sekundami prednosti že dodobra izmučen. Seveda je ekipa UAE narekovala ritem in ga ujela kaj kmalu na začetku vzpona.

Zadovoljni in utrujeni in skoraj malce veseli poti domov smo se premaknili višje v Savojske Alpe, kjer je sledila prenočitev v pohodnikom, kolesarjem in planincem zelo prijaznem (edinem prostem!) kampu Les Combes, zjutraj pa je bila na vrsti pot čez prelaz Col du Mont Cenis v Italijo, tako kot včasih Hanibal, Napoleon in petkrat Tour de France.

V sedmih dneh smo prevozili okrog 2500 kilometrov, skupno prekolesarili približno 800 kilometrov in kar 22.583 višinskih metrov, skurili precej kalorij, osvojili skupaj 11 vrhov z oznako HC (Hors Catégorie – brez kategorizacije oziroma najtežji vzponi na dirki), videli marsikaj, doživeli del blišča in trpljenja profesionalnih kolesarjev in se varno vrnili domov v objem kavča in dragih.

Tour de France definitivno postaja prevelik in hkrati precej rigid. Že tako gre za organizacijski presežek, logistično nočno moro, reklamna nebesa, a organizacija je seveda še vedno na vrhuncu, sploh če primerjam TdF z drugimi večetapnimi dirkami. Vozi se dosti hitreje, kolesa so čedalje bolj tehnično dovršena in omogočajo vratolomne hitrosti, klubi so vse bolj organizirani, na vo-

ljo (nam) je čedalje bolj dovršena tehnika, kolesarji so vse bolj natrenerirani, na voljo je boljša prehrana, znanost omogoča skoraj »čudeže«, vse je bolj stresno, več je padcev, varnost je sicer na prvem mestu, pa še vedno je vsako leto več padcev in odstopov. Nekatere etape so postale precej brutalne, sploh letošnja 19. etapa je bila s svojimi 5642 višinskimi metri izjemno zahtevna. Povprečna hitrost zmagovalca je bila 33,873 km/h, in na cilju po 171 kilometrih in vzponu čez Courchevel pri temperaturi okrog 6 stopinj Celzija, v dežju in vetru so fantje izgledali kot okostnjaki. Potem pa jih čakajo še navijači in jim sitnarijo za bidon, podpis in še kaj.

Navijačev oziroma kolesarjev, takih in drugačnih, je čedalje več, pravzaprav ogromno, če ne celo preveč. In v taki množici se vedno najde nekaj pametnjakovičev brez občutka in trohice pameti.

Kolesarstvo je na vrhuncu priljubljenosti, dosegljivo nam je marsikaj, na kar pred približno petimi ali desetimi leti sploh nisi upal pomisliti (oprema, elektronika, potovalni računalniki, radarji, infrastruktura – tukaj v Sloveniji sicer šepamo, kot v marsičem, za sosedi v regiji), ogromne množice so na čedalje boljših kolesih, električnih koles je čedalje več in prav je tako, drugače se množica starejših, tistih z zdravstvenimi težavami, sploh ne bi rekreirala. Opazna je tudi porast števila nestrpnežev v avtomobilih, ki sploh ne razmišljajo, ko prehitijo kolesarja (profesionalca, amaterja ali vikend kolesarja) na nekaj centimetrih in ogrožajo njihova ŽIVLJENJA, a hkrati se peljejo strpno po polžje za traktorjem ali delovnim strojem. Četudi se kolesar pelje po cesti namesto po bližnji kolesarski stezi. Ampak za urejanje in nadzor prometa imamo policaje, ne pa prenapeteže s težko nogo in hitrimi prsti na hupi.

V profesionalnem kolesarstvu bo

prej ali slej prišlo še do večjih sprememb. Tako v klubih (manjši počasi dohitevajo velike), pri strategijah, sponzorstvu, varnosti za kolesarje, prestopih kolesarjev, opremi, organizaciji tekmovanj, strateškem partnerstvu vseh vključenih v kolesarstvo (TV, sponzorji, ekipe, država, proizvajalci opreme in koles, navijači), upam da tudi pri rezanju sponzorskega kolača, razvoju mladih talentov (ne uničevanje mladih s škodljivimi treningi, ko nadobudni mladi prenehajo kariero pri rosnih dvajsetih fizično in psihično uničeni z vrsto poškodb) in še čem.

Konec septembra bo v Ruandi potekalo svetovno prvenstvo.

Naši reprezentanti:

Primož Roglič
Tadej Pogačar (iTt in cestna)
Matej Mohorič
Domen Novak
Luka Mezgec
Matevž Govekar
Gal Glivar
Jaka Primožič
Matic Žumer

Članice:

Urška Žigart (iTt)

Mlajši člani:

Jakob Omrzel
Erazem Valjavec
Anže Ravbar
Jaka Marolt (iTt)
Nejc Komac (iTt)

Mladinci:

Vanja Kuntarič Žibert (iTt)
Bastian Petrič (iTt)
Gal Stare

Mladinke:

Eva Terpin
Upam, da jim uspe!
Dajmo, NAŠI!

Vir: Internet
Dami Zupi

Sodelavke in sodelavci iz PPM

Viktor Martinčič – v slovo z odprtim srcem in polnim spoštovanjem

Svojo kariero je Viki začel leta 1984 v tovarni polprevodnikov Iskra v Trbovljah, enem najnaprednejših podjetij tistega časa. Tam so poleg diod in usmerniških mostičkov izdelovali celo silicijeve kristale za ugledne svetovne proizvajalce, kot je Motorola. Začel je kot konstruktor elektronskih naprav in hitro napredoval do vodje vzdrževanja elektronsko vodenih strojev.

A usoda ga je vodila drugam – v po mnenju mnogih nenavadno smer. Iz sveta visoke tehnologije je prestopil na področje, ki so ga nekateri imeli za zastarelo: talilne varovalke. Kot razvojni inženir se je zaposlil v podjetju Elektroelement na Izlakah. Zgodba o tem, kako mu je tedanji direktor razvoja napovedal, da bodo varovalke DIAZED izginile v petih letih, danes zveni kot simpatičen uvod v kariero, ki je dokazala prav nasprotno. Po več kot 36 letih so te varovalke še vedno pomemben del ETI-jeve proizvodnje.

Leta 2004 je sprejel izziv in prevzel vodenje produktnega programa varovalk, kar je ostala njegova glavna vloga vse do upokojitve. Hkrati je bil med letoma 2014 in 2020 tudi direktor spin-off podjetja ETI-PART, namenjenega razvoju in trženju specialnih varovalk. Bil je povezovalac razvoja in prodaje, poskušal je razumeti potrebe trga ter

predvideti prihodnje trende in jih pretvoriti v konkretne izdelke. Nastajale so rešitve, ki so ETI-ju odpirale vrata na nova tržišča – od varovalk za fotonapetostne sisteme (gPV) in baterijskih hranilnikov (gBat) do zaščite za električna vozila. S svojim inženirskim pristopom je znal kompleksne tehnične zahteve pretvoriti v uporabne in tržno zanimive rešitve.

Viki pa ni bil le strokovnjak med stenami ETI-ja – bil je tudi obraz podjetja v svetu. S svojo tehnično kompetenco je v desetletjih obiskal številna elektrodistribucijska podjetja, tako evropska kot tudi bolj oddaljena, med njimi IEC v Izraelu, SEC v Savdski Arabiji in KESCO v Južni Koreji. Njegove odlike, kot sta odprtost in sposobnost jasne razlage tehnično zahtevnih tem, so mu odprle vrata tudi v kulture, ki so za mnoge ostale nedostopne – kot je Iran, ki ga sam opisuje kot izjemno prijazno in znanja željno državo.

Posebno poglavje v njegovi karieri zavzema sodelovanje v Mednarodni elektrotehnični komisiji (IEC). Kot član tehničnih odborov SC32B in SC32A je soustvarjal mednarodne standarde za nizko- in visokonapetostne varovalke. Leta 2016 pa je prejel posebno čast – postal je predsednik tehničnega komiteja TC32 IEC, kar je bilo prvič v zgodovini, da je ta položaj pripadel predstavniku iz Slovenije. Njegovo predsedovanje, ki se je uradno zaključilo aprila 2025 na srečanju v Parizu, je bilo priznanje njemu osebno, podjetju ETI in Sloveniji kot tehnološko pomembni državi. Viki, tvoja zgodba v ETI-ju je zgodba o znanju, predanosti in viziji.

Hvaležni smo ti za vse ideje, ure svetovanj, sestankov, predstavitev in potovanj, ki si jih opravil z mislijo na to, kako izboljšati, zaščititi in razviti.

V imenu vseh, ki smo imeli priložnost sodelovati s tabo – hvala. In kot si ti pomagal drugim najti pravo zaščito, želimo tudi tebi, da bo tvoje novo življenjsko obdobje prav tako dobro zaščiteno – z zdravjem, srečo in mirom.

Srečno!

ISTA ŠTEVILKA POMENI ISTO ČRKO	ŽLEZA MOŽGANSKI PRIVESEK	PREBIVALEC JUD. DRŽAVE	OBLAČILO S ŠKOTSK. KAROM IN GUBAMI	PRISTANIŠČE NA ALJASKI	JEČA, ZAPOR	SL. TRENER ALP. SMUČARJEV (PETER)	PERZIJSKI POLOSEL	LAHKOŽIVO DEKLE (V FRANC. OKOLJU)	SAMOZADOVOLJEVANJE, ONANIJA	ČOP JOŽA	NAŠA ZGODOVINARKA (ALENKA)	PEVKA ERBUS	KDOR CELEBRIRAMAŠNIK	NAJVIŠJI VRH AMERIKE (V AR. ANDIH)
ŽENSKA, KI POMAGA PRI HIŠNIH OPRAVILIH											12			
DREVO, KI GA JE IZRUVAL VETER		11												
SPREHAJALIŠČE								8		NAŠ OSREDNJI DNEVNIK				
AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (WARREN)	1					IR. BRINOVEC, DŽIN LAZ V GORAH				NAPAKA NA F. EMULZIJU PLAČILO NA RACUN				
RDEČE ORIENT. POKRIVALO				VADBA, URJENJE DREVORED								BORIS CAVAZZA PISATELJ WALLACE	2	
ALPSKA SMUČARKA ŠTUHEC			15		PUŠČANJE SEČA STROK. ZA IRANISTIKO						DALJŠE OBDOBJE, VEK			
MINERAL V VULKAN. KAMNINI, VRELOVEČ							SLAST, APETIT MOZOLJAVOST				ŠVEDSKI DIPLOMAT HAMMARSKJÖLD			
BELGIJSKI POLITIK (ACHILLE VAN)						VRHUNEC VROČINE OZVEZDJE S. POLOBLE			7		AFRIŠKA KRAVJA ANTILOPA LETEV			
GESLO JE NA POLJIH S ŠTEVILKAMI	SNOVNOST	RJAVA ŽIVAL PAPEŽ JANEZ XXIII.			5					PEVKA OG-NJANOVIČ TROPSKE RASTLINE				
DVORCA V VERSAJ-SKEM PARKU								IT. REŽISER ... PAOLO PASOLINI	10				TRŠE DLAKE, ZLASTI PRI PRAŠČU	DREVO S KOŠČIČASTIM SADOM
VPREŽNO GOVEDO	14			JEZIK ČRNCJEV BANTU SLAB NAMEN				Ž. GLAS TURŠKO LJUDSTVO OB VOLGI				ŠPELCA ČOPIČ ELEMENT		6
OGLAS, OBJAVA V ČASOPISU							ČLOVEČEK (SLABŠ.) EKSPORT							
RAY CHARLES			ATRIJ (LATIN.) ZLEBIC V DOGAH							PISEC ČAR ZEVSOVA MATI (GR. OBLIKA)				
POUK, NASVET		9			RONALD KRAJŠE	DIVJA ŽIVAL (SPLOŠNO)					NEKDANJI AVS. ALP. SMUČAR (HANS)	SREDINA ETNE LIJAK		
ŽRTVENIK						VILJ AMERŠEK KIRA IVANOVA			ŽLAHTEN PLIN (He) SREDINA OČRTA			4		
SLONOVINA	3							13						
OBLASTNO VSILJEVANJE SVOJE VOLJE														REŠITEV JE FINSKI PREGOVOR
1	2	3	4	5	2	6	7	3	1	3	6	8	9	3
10	1	11	12	5	13	14	3	6	11	5	15	1	12	6

V naše uredništvo je prispelo 160 izpolnjenih gesel, pravilno geslo se je glasilo:
«NEVEDNEŽ JE KOT SVEČNIK BREZ SVEČE»

Računalniški žreb je določil, da nagrade prejmejo naslednji reševalci:

1. nagrada: **Anton Grošelj**: 7-dnevno bivanje v počitniškem objektu ETI v prostem terminu na območju Slovenije.
 2. nagrada: **Maja Vahtar**: Pohodne palice ETI
 3. nagrada: **Vasjo Kurež**: Nahrbtnik ETI
 4. nagrada: **Andrej Sušnik**: Igra Jamb ETI
 5. nagrada: **Marija Perme**: Zložljiv dežnik ETI
- Vsem nagrajencem čestitke, ostalim tolažba za več sreče pri žrebu prihodnjč.

Za koriščenje prve nagrade se dogovorite z Ani Lipovšek (int. št. 218), praktične nagrade pa vas čakajo v prostorih marketinga.

Rešitve tokratne križanke pošljite na e-naslov: tadej.zupanec@eti.si ali v fizični obliki v kadrovsko službo, najkasneje do **11. 11. 2025**.